

ATODLEN 3

Rheoliad 8

Rheolau Refferenda'r Ddeddf Llywodraeth Leol

RHAN 1

Enwi a Dehongli

1. Enw
2. Dehongli

RHAN 2

Darpariaethau o ran Amser

3. Amserlen
4. Cyfrif amser

RHAN 3

Darpariaethau Cyffredinol

5. Hysbysiad o refferendwm
6. Pleidleisio drwy bleidlais gyfrinachol
7. Y papurau pleidleisio
8. Y rhestr rhifau cyfatebol
9. Y nod swyddogol
10. Gwahardd datgelu pleidlais
11. Defnyddio ysgolion ac ystafelloedd cyhoeddus

RHAN 4

Gweithredu sydd i'w Gyflawni cyn y Bleidlais

12. Hysbysiad o'r bleidlais
13. Papurau pleidlais bost
14. Darparu gorsafoedd pleidleisio
15. Penodi swyddogion llywyddu a chlercod pleidleisio
16. Dyroddi cardiau pleidleisio swyddogol
17. Cyfarpar mewn gorsafoedd pleidleisio
18. Penodi arsylwyr pleidleisio ac arsylwyr cyfrif
19. Hysbysu ynghylch y gofyniad cyfrinachedd
20. Dychwelyd papurau pleidlais bost

RHAN 5

Y Bleidlais

21. Mynediad i orsaf bleidleisio
22. Cadw trefn mewn gorsaf
23. Selio blychau pleidleisio

Statws This is the original version (as it was originally made).

24. Cwestiynau i'w gofyn i etholwyr a dirprwyon
25. Herio etholwr neu ddirprwy
26. Gweithdrefn bleidleisio
27. Pleidleisiau wedi eu marcio gan y swyddog llywyddu
28. Pleidleisio gan bersonau ag anableddau
29. Papurau pleidleisio wedi eu tendro: yr amgylchiadau pan fônt ar gael
30. Papurau pleidleisio wedi eu tendro: darpariaethau cyffredinol
31. Papurau pleidleisio a ddifethwyd
32. Cywiro gwallau ar ddiwrnod y pleidleisio
33. Gohirio pleidleisio mewn achos o derfysg
34. Gweithdrefn wrth gau'r pleidleisio

RHAN 6

Cyfrif Pleidleisiau

35. Presenoldeb ar gyfer cyfrif pleidleisiau
36. Y cyfrif
37. Ailgyfrif
38. Papurau pleidleisio a wrthodir
39. Penderfyniadau ynghylch papurau pleidleisio
40. Pleidleisiau cyfartal

RHAN 7

Cyhoeddi'r Canlyniad a Lleoli'r Dogfennau

41. Cyhoeddi'r canlyniad
42. Selio'r papurau pleidleisio
43. Trosglwyddo dogfennau i'r swyddog cofrestru perthnasol
44. Gorchmynion i ddangos dogfennau
45. Cadw dogfennau

RHAN 8

Atodiad o Ffurfiâu

Llofnod
Nodyn Esboniadol

RHAN 1

Enwi a Dehongli

Enw

1. Enw'r Rheolau hyn yw Rheolau Refferenda'r Ddeddf Llywodraeth Leol.

Dehongli

- 2.—(1) Yn y Rheolau hyn, ystyr “pleidleisiwr” (“*voter*”) yw person sydd â hawl i bleidleisio ar ran y person hwnnw ei hunan.

(2) Mae i ymadroddion eraill a ddefnyddir yn y Rheolau hyn yn ogystal ag yn Neddf 1983 (fel y mae'n gymwys i etholiadau llywodraeth leol) yr un ystyr yn y Rheolau hyn ag sydd iddynt yn y Ddeddf honno.

RHAN 2

Darpariaethau o ran Amser

3. Rhaid cynnal y gweithrediadau yn y refferendwm yn unol â'r Amserlen ganlynol.

Amserlen

<i>Gweithrediadau</i>	<i>Amser</i>
Cyhoeddi hysbysiad o refferendwm	Dim hwyrach na'r pumed diwrnod ar hugain cyn diwrnod y refferendwm
Hysbysiad o'r bleidlais	Dim hwyrach na'r chweched diwrnod cyn diwrnod y refferendwm.
Pleidleisio	Rhwng yr oriau o 7 y bore a 10 yr hwyr ar ddiwrnod y refferendwm.

Cyfrif amser

4. Wrth gyfrifo unrhyw gyfnod o amser at ddibenion yr amserlen rhaid anwybyddu'r diwrnodau a grybyllir yn rheoliad 14(2)(a) i (c), a rhaid peidio â thrin unrhyw un o'r cyfryw ddiwrnodau fel diwrnod at ddiben unrhyw weithrediadau hyd at gwblhau'r bleidlais, ac nid oes rhwymedigaeth ar y swyddog cyfrif ychwaith i fynd ymlaen â chyfrif y pleidleisiau ar un o'r cyfryw ddiwrnodau.

RHAN 3

Darpariaethau Cyffredinol

Hysbysiad o refferendwm

5.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif gyhoeddi hysbysiad o refferendwm, sy'n datgan dyddiad y pleidleisio.

(2) Rhaid i'r hysbysiad o refferendwm ddatgan erbyn pa ddyddiad y bydd yn rhaid i—

(a) ceisiadau i bleidleisio drwy'r post neu drwy ddirprwy, a

(b) ceisiadau a hysbysiadau eraill ynghylch pleidleisio drwy'r post neu drwy ddirprwy, gyrraedd y swyddog cofrestru er mwyn iddynt fod yn effeithiol ar gyfer y refferendwm.

Pleidleisio drwy bleidlais gyfrinachol

6. Rhaid cymryd pleidlais yn y refferendwm a rhaid i'r pleidleisiau gael eu bwrw mewn pleidlais gyfrinachol.

Y papurau pleidleisio

7.—(1) Rhaid i bleidlais pob person sydd â hawl i bleidleisio yn y refferendwm gael ei bwrw drwy ddefnyddio papur pleidleisio.

(2) Rhaid i bob papur pleidleisio sydd i'w ddefnyddio yn y refferendwm fod yn y ffurf briodol fel yn yr Atodiad (sy'n dibynnu ar y cwestiwn sydd i'w ofyn yn y refferendwm).

(3) Rhaid i bob papur pleidleisio —

(a) bod yn bapur y gellir ei blygu; a

(b) bod â rhif a nod adnabod unigryw arall wedi ei argraffu ar ei gefn.

Y rhestr rhifau cyfatebol

8.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif baratoi rhestr sy'n cynnwys rhifau a nodau adnabod unigryw eraill yr holl bapurau pleidleisio sydd i'w dyroddi gan y swyddog cyfrif yn unol â rheol 13(1) neu eu darparu gan y swyddog cyfrif yn unol â rheol 17(1).

(2) Rhaid i'r rhestr fod yn y ffurf briodol fel yn yr Atodiad neu ffurf ag effaith gyffelyb.

Y nod swyddogol

9.—(1) Rhaid i bob papur pleidleisio gynnwys nod diogelwch priodol (y nod swyddogol).

(2) Rhaid cadw'r nod swyddogol yn gyfrinach.

(3) Caiff y swyddog cyfrif ddefnyddio nod swyddogol gwahanol at wahanol ddibenion yn yr un refferendwm.

Gwahardd datgelu pleidlais

10. Nid oes gorfodaeth ar unrhyw berson a bleidleisiodd yn y refferendwm, mewn unrhyw achos cyfreithiol a gynhelir i gwestiynu'r refferendwm, ddatgan dros ba ateb y pleidleisiodd y person hwnnw.

Defnyddio ysgolion ac ystafelloedd cyhoeddus

11.—(1) Caiff y swyddog cyfrif ddefnyddio, yn ddi-dâl, at y diben o gymryd y bleidlais neu gyfrif y pleidleisiau—

(a) ystafell mewn ysgol a gynhelir neu a gynorthwyir gan awdurdod addysg lleol, neu ysgol y gwneir grantiau mewn perthynas â hi allan o arian a ddarperir gan Weinidogion Cymru i'r person neu'r corff o bersonau sy'n gyfrifol am reolaeth yr ysgol;

(b) ystafell y mae'r draul o'i chynnal yn daladwy allan o unrhyw dreth.

(2) Rhaid i'r swyddog cyfrif adfer unrhyw ddifrod a achosir i unrhyw ystafell o'r math a grybwyllir uchod, a thalu unrhyw draul a achosir i'r personau sydd â rheolaeth drosti, o ganlyniad i'w defnyddio at y diben o gymryd y bleidlais neu o gyfrif y pleidleisiau.

RHAN 4

Gweithredu i'w Gyflawni cyn y Bleidlais

Hysbysiad o bleidlais

12.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif gyhoeddi hysbysiad o'r bleidlais sy'n datgan —

(a) y diwrnod a'r oriau a bennwyd ar gyfer y bleidlais, a

(b) y datganiad a'r cwestiwn i'w ofyn yn y refferendwm.

(2) Rhaid cyhoeddi'r hysbysiad o bleidlais ddim hwyrach na'r chweched diwrnod cyn dyddiad y refferendwm.

(3) Rhaid i'r swyddog cyfrif, ddim hwyrach na'r adeg y cyhoeddir yr hysbysiad o'r bleidlais, roi hysbysiad cyhoeddus hefyd o—

- (a) lleoliad pob gorsaf bleidleisio; a
- (b) disgrifiad o'r personau sydd a hawl i bleidleisio yno.

Papurau pleidlais bost

13.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif, yn unol â rheoliadau a wnaed o dan Ddeddf 1983,(1) ddyroddi i'r rhai sydd â hawl i bleidleisio drwy'r post bapur pleidleisio a datganiad pleidlais bost, yn y ffurf briodol fel sydd yn yr Atodiad, neu ffurf ag effaith gyffelyb, ynghyd â pha bynnag amlenni ar gyfer eu dychwelyd a ragnodir gan y cyfryw reoliadau.

(2) Rhaid i'r swyddog cyfrif hefyd ddyroddi i'r rhai sydd â hawl i bleidleisio drwy'r post pa bynnag wybodaeth y mae'r swyddog cyfrif yn ei hystyried yn briodol ynglŷn â sut y gellir cael—

- (a) cyfieithiadau i ieithoedd ac eithrio'r Gymraeg neu'r Saesneg o unrhyw gyfarwyddiadau neu o ganllawiau i bleidleiswyr a dirprwyon a fonir ynghyd â'r papur pleidleisio;
- (b) cyfieithiad i Braille o'r cyfryw gyfarwyddiadau neu ganllawiau;
- (c) portreadau graffigol o'r cyfryw gyfarwyddiadau neu ganllawiau;
- (ch) y cyfarwyddiadau neu ganllawiau mewn unrhyw ffurf arall (gan gynnwys unrhyw ffurf glywadwy).

(3) Rhaid i'r datganiad pleidlais bost gynnwys darpariaeth ar gyfer llofnodi'r ffurflen ac ar gyfer datgan dyddiad geni'r pleidleisiwr neu'r dirprwy.

(4) Yn achos papur pleidleisio a ddyroddir i berson mewn cyfeiriad yn y Deyrnas Unedig, rhaid i'r swyddog cyfrif sicrhau y gall y pleidleisiwr neu'r dirprwy dychwelyd y papur pleidleisio yn ddi—dâl.

Darparu gorsafoedd pleidleisio

14.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif ddarparu nifer digonol o orsafoedd pleidleisio ac, yn ddarostyngedig i'r darpariaethau canlynol o'r rheol hon, rhaid iddo ddyrannu pleidleiswyr i'r gorsafoedd pleidleisio yn y modd y tybia'r swyddog cyfrif yw'r hwylusaf.

(2) Caniateir darparu un neu ragor o orsafoedd pleidleisio yn yr un ystafell.

(3) Rhaid i'r orsaf bleidleisio a ddyrennir i bleidleiswyr o unrhyw ddsbarth etholiadol seneddol, sydd yn gyfan gwbl neu'n rhannol o fewn ardal y bleidlais, fod yn y man pleidleisio seneddol ar gyfer y dosbarth hwnnw, onid oes amgylchiadau arbennig.

(4) Rhaid i'r swyddog cyfrif, ym mhob gorsaf bleidleisio, ddarparu pa bynnag nifer o fythau y gall fod eu hangen, lle y gall pleidleiswyr a dirprwyon farcio'u pleidleisiau o'r golwg, y tu ôl i sgrîn.

Penodi swyddogion llywyddu a chlercod pleidleisio

15.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif benodi a thalu i swyddog llywyddu i fod yn bresennol ym mhob gorsaf bleidleisio a'r cyfryw glercod ag y bo'u hangen at ddibenion y refferendwm.

(2) Os gwêl y swyddog cyfrif yn dda, caiff y swyddog cyfrif lywyddu mewn gorsaf bleidleisio, ac y mae'r darpariaethau yn y Rheolau hyn sy'n gymwys i swyddog llywyddu yn gymwys hefyd i swyddog cyfrif sy'n llywyddu felly, gyda'r addasiadau angenrheidiol o ran y pethau sydd i'w gwneud gan y swyddog cyfrif i'r swyddog llywyddu neu gan y swyddog llywyddu i'r swyddog cyfrif.

(1) *Gweler* Rheoliadau Deddf Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001 O.S. 2001/341 (diwygiwyd gan O.S. 2001/1700, 2002/1871, 2004/226, 2006/752 a 2006/2910).

(3) Caiff swyddog llywyddu wneud, drwy'r clerod a benodir i gynorthwyo'r swyddog llywyddu, unrhyw weithred (gan gynnwys gofyn cwestiynau) yr awdurdodir y swyddog llywyddu i'w gwneud gan y Rheolau hyn, neu y mynnir ei fod yn ei gwneud, mewn gorsaf bleidleisio, ac eithrio gorchymyn i arestio unrhyw berson, neu ei allgáu neu ei symud o'r orsaf bleidleisio.

Dyroddi cardiau pleidleisio swyddogol

16.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrifo, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl cyhoeddi'r hysbysiad o refferendwm, anfon cerdyn pleidleisio swyddogol at bob pleidleisiwr a dirprwy.

(2) Rhaid i'r cerdyn pleidleisio swyddogol gael ei anfon neu ei ddanfôn—

- (a) yn achos pleidleisiwr, i gyfeiriad cymhwysu'r pleidleisiwr, a
- (b) yn achos dirprwy, i gyfeiriad y dirprwy fel y'i dangosir yn y rhestr dirprwyon.

(3) Rhaid i'r cerdyn pleidleisio fod yn y ffurf briodol fel y'i dangosir yn yr Atodiad neu ffurf ag effaith gyffelyb effaith, a rhaid iddo nodi—

- (a) enw'r cyngor ac ardal y bleidlais;
- (b) enw'r pleidleisiwr, cyfeiriad cymwys y pleidleisiwr a'i rif ar y gofrestr;
- (c) dyddiad ac oriau'r bleidlais a lleoliad gorsaf bleidleisio'r pleidleisiwr;

(ch) pa wybodaeth bynnag arall ag y bo'r swyddog cyfrif yn ei hystyried yn briodol, a chaniateir darparu gwybodaeth wahanol yn unol ag is-baragraff (ch) i wahanol bleidleiswyr neu i wahanol ddisgrifiadau o bleidleiswyr.

(4) Yn achos pleidleisiwr sydd â chofnod dienw yn y gofrestr, yn hytrach na chynnwys y deunydd a grybwyllir ym mharagraff (3)(b), rhaid i'r cerdyn pleidleisio gynnwys y cyfryw ddeunydd a bennir yn y ffurf briodol yn yr Atodiad.

(5) Yn y rheol hon mae cyfeiriadau at bleidleisiwr—

- (a) yn cyfeirio at berson sy'n gofrestredig yn y gofrestr o etholwyr llywodraeth lleol ar gyfer ardal y bleidlais dan sylw ar y diwrnod olaf ar gyfer cyhoeddi hysbysiad o refferendwm; a
- (b) yn cynnwys person a ddangosir yn y gofrestr bryd hynny fel un sydd islaw oedran pleidleisio, os (ond yn unig os) yw'n ymddangos yn ôl y gofrestr y bydd y person hwnnw mewn oedran pleidleisio ar y diwrnod a bennwyd ar gyfer y bleidlais.

Cyfarpar mewn gorsafydd pleidleisio

17.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif ddarparu i bob swyddog llywyddu pa bynnag nifer o flychau pleidleisio a phapurau pleidleisio a all fod, ym marn y swyddog cyfrif, yn angenrheidiol.

(2) Rhaid i bob blwch pleidleisio fod o wneuthuriad fel y gellir rhoi papurau pleidleisio i mewn ynddo ond na ellir eu tynnu allan heb ddatgloi'r blwch, neu, os nad oes clo ar y blwch, heb dorri'r sêl.

(3) Rhaid i'r swyddog cyfrif ddarparu i bob gorsaf bleidleisio—

- (a) deunyddiau i alluogi'r pleidleiswyr a'r dirprwyon i farcio'r papurau pleidleisio;
- (b) copïau o'r gofrestr etholwyr ar gyfer ardal y bleidlais, neu'r cyfryw ran ohoni sy'n cynnwys enwau'r etholwyr a ddyrannwyd i'r orsaf bleidleisio;
- (c) y rhannau o unrhyw restrau arbennig a baratowyd ar gyfer y refferendwm sy'n cyfateb i'r rhestr etholwyr ar gyfer ardal y bleidlais neu'r rhan ohoni a ddarperir o dan is-baragraff (b);
- (ch) rhestr a gyfansoddir o'r rhan honno o'r rhestr a baratowyd o dan reol 8 sy'n cynnwys y rhifau (ond nid y nodau adnabod unigryw eraill) sy'n cyfateb i'r rhifau ar y papurau pleidleisio a ddarparwyd i swyddog llywyddu yr orsaf bleidleisio.

(4) Mae'r cyfeiriad ym mharagraff 3(b) at y copïau o'r gofrestr etholwyr yn cynnwys cyfeiriad at gopïau o unrhyw hysbysiadau a gyhoeddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983(2) mewn perthynas â newidiadau yn y gofrestr.

(5) Rhaid i'r swyddog cyfrif ddarparu hefyd i bob gorsaf bleidleisio —

- (a) o leiaf un fersiwn fawr o'r papur pleidleisio, y mae'n rhaid ei arddangos y tu mewn i'r orsaf bleidleisio, i gynorthwyo pleidleiswyr a dirprwyon sy'n gweld yn rhannol; a
- (b) dyfais fel a ddisgrifir ym mharagraff (9) i alluogi pleidleiswyr sy'n ddall neu sy'n gweld yn rhannol i bleidleisio heb fod arnynt angen cymorth gan y swyddog llywyddu nac unrhyw gydymaith (o fewn ystyr rheol 28(1)).

(6) Rhaid argraffu hysbysiad mewn llythrennau amlwg yn y ffurf sydd yn yr Atodiad, i roi cyfarwyddiadau fel canllaw i bleidleiswyr a dirprwyon ynglŷn â phleidleisio, a rhaid ei arddangos y tu mewn a thu allan i bob gorsaf bleidleisio.

(7) Caiff y swyddog cyfrif ddarparu hefyd gopïau o'r hysbysiad a grybwyllir ym mharagraff (6) mewn Braille, neu ei gyfieithu i ieithoedd ac eithrio'r Gymraeg a'r Saesneg, fel y gwêl y swyddog cyfrif yn briodol, ar yr amod yr atgynhychir yr hysbysiad yn fanwl gywir mewn Braille neu yn yr iaith arall.

(8) Ym mhob bwth ym mhob gorsaf bleidleisio rhaid arddangos y hysbysiad

“REFERENDWM [*Noder enw'r cyngor*]. Rhowch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb o'ch dewis. Pleidleisiwch UN WAITH yn unig. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur pleidleisio, neu efallai na fydd eich pleidlais yn cael ei chyfrif.

[*Specify name of council*] REFERENDUM. Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer of your choice. Vote ONCE only. Put no other mark on the ballot paper, or your vote may not be counted.”

(9) Rhaid i'r ddyfais y cyfeirir ati ym mharagraff 5(b)—

- (a) ganiatáu i bapur pleidleisio gael ei roi i mewn ynddi a'i dynnu allan ohoni, neu ei gysylltu wrthi a'i ddatgysylltu oddi wrthi, yn rhwydd a hynny heb ddifrodi'r papur;
- (b) dal y papur pleidleisio yn gadarn yn ei le tra defnyddir y ddyfais; ac
- (c) darparu dull addas i bleidleiswyr a dirprwyon—
 - (i) adnabod y bylchau ar y papur pleidleisio lle y gall y pleidleisiwr neu'r dirprwy farcio pleidlais y pleidleisiwr neu'r dirprwy;
 - (ii) canfod i ba ateb y mae pob un o'r cyfryw fylchau yn perthyn; a
 - (iii) marcio pleidlais y pleidleisiwr neu'r dirprwy yn y bwlch a ddewisir gan y pleidleisiwr neu'r dirprwy.

Penodi arsylwyr pleidleisio ac arsylwyr cyfrif

18.—(1) Caiff y swyddog cyfrif benodi personau i fod yn bresennol mewn gorsafoedd pleidleisio at y diben o ddarganfod cambersonadu (“arsylwyr pleidleisio”).

(2) Rhaid i'r swyddog cyfrif benodi personau i arsylwi ar gyfrif y pleidleisiau a gwirio'r gyfriflen papurau pleidleisio (“arsylwyr cyfrif”).

(3) At y diben o gynorthwyo'r swyddog cyfrif i gyflawni swyddogaethau'r swyddog cyfrif o dan baragraff (2), caiff trefnydd deiseb enwebu personau sydd, ym marn y trefnydd deiseb, yn addas i'w penodi yn arsylwyr cyfrif.

(2) Mewnosodwyd adran 13B o Ddeddf 1983 gan baragraff 6 o Atodlen 1 i Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000 (p.2) a diwygiwyd yr adran honno gan adran 11(3) o Ddeddf Gweinyddu Etholiadau 2006 (p.22). Mewnosodwyd is-adrannau (3B) a (3D) o adran 13B gan adran 11(4) o Ddeddf Gweinyddu Etholiadau 2006 (p.22).

(4) Rhaid gwneud enwebiad o dan baragraff (3) drwy hysbysiad ysgrifenedig i'r swyddog cyfrif, ddim hwyrach na'r pumed diwrnod cyn y bleidlais (gan anwybyddu unrhyw ddiwrnod sydd i'w anwybyddu yn rhinwedd rheol 4) a rhaid i'r hysbysiad gynnwys cyfeiriad pob enwebai.

(5) Yn ddarostyngedig i baragraff (6), rhaid i'r swyddog cyfrif beidio, heb reswm digonol, â gwrthod penodi yn arsylwr cyfrif unrhyw berson a enwebir gan drefnydd deiseb o dan baragraff (3).

(6) Caiff y swyddog cyfrif gyfyngu ar nifer yr arsylwyr cyfrif, fodd bynnag, fel bod—

- (a) rhaid caniatáu yr un nifer yn achos pob trefnydd deiseb, a
- (b) rhaid i'r nifer a ganiateir i drefnydd deiseb (ac eithrio mewn amgylchiadau arbennig) beidio â bod yn llai na'r nifer a gyfrifir drwy rannu nifer y clercoed a gyflogir ar gyfer cyfrif y pleidleisiau gan nifer y trefnwyr deisebau.

At ddibenion y cyfrifiadau sy'n ofynnol o dan y paragraff hwn, mae arsylwr cyfrif a benodir ar enwebiad mwy nag un trefnydd deiseb yn arsylwr cyfrif ar wahân ar gyfer pob un o'r trefnwyr deiseb a'i henwebodd.

(7) Os bydd farw arsylwr cyfrif a benodir ar enwebiad trefnydd deiseb, neu os yw'n mynd yn analluog i weithredu, caiff y trefnydd deiseb a wnaeth yr enwebiad enwebu person arall i'w benodi yn arsylwr cyfrif yn lle'r person hwnnw, drwy gyflwyno hysbysiad ysgrifenedig i'r swyddog cyfrif.

(8) Mae'r paragraffau (4) a (5) yn gymwys i enwebiad o dan baragraff (7), os rhoddir “diwrnod olaf” yn lle “pumed diwrnod” ym mharagraff (4).

(9) Yn narpariaethau'r Rheolau hyn sy'n dilyn, mae cyfeiriadau at arsylwyr pleidleisio ac arsylwyr cyfrif i'w dehongli fel cyfeiriadau at arsylwyr sydd eisoes wedi eu penodi.

(10) Caniateir i unrhyw hysbysiad y mae'n ofynnol i'r swyddog cyfrif ei roi i arsylwr cyfrif a benodir ar enwebiad trefnydd deiseb gael ei ddanfôn, neu ei anfon drwy'r post, i'r cyfeiriad a nodir yn yr hysbysiad o enwebiad.

(11) Caiff trefnydd deiseb wneud unrhyw weithred neu beth yr awdurdodir arsylwr cyfrif i'w wneud, neu caiff gynorthwyo unrhyw arsylwr cyfrif a benodwyd yn dilyn ei enwebu, i wneud unrhyw weithred neu beth o'r fath.

(12) Pan pan fo'n ofynnol neu pan awdurdodir, o dan y Rheolau hyn, gwneud unrhyw weithred neu beth ym mhresenoldeb yr arsylwyr pleidleisio neu'r arsylwyr cyfrif, ni fydd amhresenoldeb unrhyw berson o'r fath ar yr adeg ac yn y man a bennwyd at y diben hwnnw, os cyflawnir y weithred neu'r peth yn briodol fel arall, yn annilysu'r weithred neu'r peth a wneir.

Hysbysu ynghylch gofyniad cyfrinachedd

19. Rhaid i'r swyddog cyfrif wneud pa bynnag drefniadau y tybia'r swyddog cyfrif sy'n addas i sicrhau —

- (a) bod pob person sy'n bresennol mewn gorsaf bleidleisio (ac eithrio at y diben o bleidleisio neu gynorthwyo pleidleisiwr neu ddirprwy sydd ag anabledau i bleidleisio neu fel cwnstabl ar ddyletswydd yno) wedi cael copi ysgrifenedig o ddarpariaethau is-adrannau (1), (3) a (6) o adran 66 o Ddeddf 1983⁽³⁾, fel y'u cymhwysir gan Atodlen 4; a
- (b) bod pob person sy'n bresennol yn y cyfrif pleidleisiau (ac eithrio unrhyw gwnstabl ar ddyletswydd yn y cyfrif) wedi cael copi ysgrifenedig o ddarpariaethau is-adrannau (2) a (6) o'r adran honno fel y'u cymhwysir gan Atodlen 4.

(3) Diwygiwyd is-adrannau (1), (2) a (3) o adran 66 o Ddeddf 1983 gan baragraffau 69, 82, 86(a) a (b) a 96 o Atodlen 1 i Ddeddf Gweinyddu Etholiadau 2006 (p.22); diwygiwyd is-adran (6) gan baragraff 3 o Atodlen 3 i Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985 (p.50).

Dychwelyd papurau pleidleisio

20.—(1) Pan fo—

- (a) pleidlais bost wedi ei dychwelyd mewn cysylltiad â pherson sydd wedi ei gofnodi ar y rhestr pleidleiswyr post, neu
- (b) pleidlais bost drwy ddirprwy wedi ei dychwelyd mewn perthynas â dirprwy sydd wedi ei gofnodi ar y rhestr o bleidleiswyr post fel dirprwyon,

rhaid i'r swyddog cyfrif farcio'r rhestr yn y modd a ragnodir gan reoliadau a wnaed o dan Ddeddf 1983(4).

(2) Nid yw rheol 36(3) yn gymwys at y diben o benderfynu, at ddibenion y rheol hon, a yw pleidlais bost neu bleidlais bost drwy ddirprwy wedi ei dychwelyd.

RHAN 5

Y Bleidlais

Mynediad i orsaf bleidleisio

21.—(1) Rhaid i'r swyddog llywyddu allgáu pob person o'r orsaf bleidleisio ac eithrio—

- (a) pleidleiswyr a dirprwyon;
- (b) personau o dan 18 mlwydd oed sy'n dod gyda phleidleiswyr a dirprwyon i'r orsaf bleidleisio;
- (c) yr arsylwyr pleidleisio a benodwyd i fod yn bresennol yn yr orsaf bleidleisio;
- (ch) y clercod a benodwyd i fod yn bresennol yn yr orsaf bleidleisio;
- (d) personau sydd â hawl i fod yn bresennol o dan unrhyw rai o adrannau 6A i 6D o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000(5);
- (dd) y cwnstabiliaid sydd ar ddyletswydd;
- (e) cymdeithion pleidleiswyr a dirprwyon sydd ag anabledau;
- (f) maer etholedig, os oes un, y cyngor y cynhelir y refferendwm mewn perthynas ag ef; ac
- (ff) unrhyw drefnydd deiseb.

(2) Rhaid i'r swyddog llywyddu reoli nifer cyfanswm y pleidleiswyr, dirprwyon a phersonau o dan 18 mlwydd oed sy'n dod gyda hwy, y caniateir mynediad iddynt i'r orsaf bleidleisio yr un pryd.

(3) Rhaid peidio â chaniatáu mynediad i bleidleisio yn bersonol i gwnstabl neu berson a gyflogir gan y swyddog cyfrif yn unman heblaw'r orsaf bleidleisio a ddyrannwyd i'r cwnstabl neu'r person cyflogedig hwnnw o dan y Rheolau hyn, ac eithrio drwy ddangos ac ildio tystysgrif gyflogaeth y mae'n rhaid iddi fod yn y ffurf yn yr Atodiad neu ffurf ag effaith gyffelyb ac wedi ei llofnodi gan swyddog o'r heddlu o radd arolygydd neu radd uwch, neu gan y swyddog cyfrif, yn ôl y digwydd.

(4) Rhaid i unrhyw dystysgrif a ildir o dan y rheol hon gael ei chanslo ar unwaith.

Cadw trefn mewn gorsaf

22.—(1) Dyletswydd y swyddog llywyddu yw cadw trefn yng ngorsaf bleidleisio'r swyddog llywyddu.

(4) *Gweler* rheoliad 84A o Reoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001 O.S. 2001/341 fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2006/2901.

(5) Mewnodoswyd adrannau 6A i 6F o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000 (p.41) gan adran 29 o Ddeddf Gweinyddu Etholiadau 2006 (p.22).

(2) Os yw person yn camymddwyn mewn gorsaf bleidleisio, neu'n gwrthod ufuddhau i orchmynion cyfreithlon y swyddog llywyddu, caniateir symud y person hwnnw ar unwaith, ar orchymyn y swyddog llywyddu, allan o'r orsaf bleidleisio—

- (a) gan gwnstabl sydd yn yr orsaf honno neu gerllaw, neu
- (b) gan unrhyw berson arall a awdurdodir mewn ysgrifen gan y swyddog cyfrif i symud y person hwnnw,

a rhaid i'r person a symudir felly beidio â mynd i mewn drachefn i'r orsaf bleidleisio yn ystod y diwrnod heb ganiatâd y swyddog llywyddu.

(3) Caniateir i unrhyw berson a symudir felly, os y'i cyhuddir o gyflawni tramgwydd yn yr orsaf bleidleisio, gael ei drin fel person a gymerir i'r ddalfa gan gwnstabl am dramgwydd heb warant.

(4) Rhaid peidio ag arfer y pwerau a gyflwynir gan y rheol hon i atal pleidleisiwr neu ddirprwy, sydd fel arall â hawl i bleidleisio mewn gorsaf bleidleisio, rhag cael cyfle i bleidleisio yn yr orsaf honno.

Selio blychau pleidleisio

23. Yn union cyn cychwyn y pleidleisio, rhaid i'r swyddog llywyddu ddangos y blwch pleidleisio yn wag i'r personau hynny, os oes rhai, sy'n bresennol yn yr orsaf bleidleisio, fel y gallant weld ei fod yn wag, ac yna, os oes clo ar y blwch, rhaid iddo ei gloi, a gosod sêl y swyddog llywyddu ar y blwch (p'un a oes clo ar y blwch ai peidio) yn y fath fodd fel na ellir ei agor heb dorri'r sêl, yna rhaid iddo osod y blwch yng ngolwg y swyddog llywyddu, yn barod ar gyfer derbyn papurau pleidleisio, a'i gadw felly dan glo ac wedi ei selio, neu wedi ei selio (yn ôl y digwydd).

Cwestiynau i'w gofyn i etholwyr a dirprwyon

24.—(1) Ar yr adeg pan wneir cais am bapur pleidleisio (ond nid wedyn), mae'r cwestiynau a bennir yn ail golofn y Tabl sy'n dilyn yn rhai —

- (a) y caiff y swyddog llywyddu eu gofyn i berson sy'n gwneud cais am bapur pleidleisio ac a grybwyllir yn y golofn gyntaf, a
- (b) y mae'n rhaid eu gofyn os oes llythyren “R” yn ymddangos ar ôl y cwestiwn a threfnydd deiseb yn mynnu bod y cwestiwn yn cael ei ofyn:

<i>Rhify C.</i>	<i>Person sy'n gwneud cais am bapur pleidleisio</i>	<i>Cwestiwn</i>
1	Person sy'n gwneud cais fel pleidleisiwr	<p>(a) (a) —Ai chi yw'r person sydd wedi ei gofrestru ar y gofrestr o etholwyr llywodraeth leol fel a ganlyn? <i>darllener y cofnod cyfan o'r gofrestr</i> [R]</p> <p>(b) —A ydych eisoes wedi pleidleisio, yma neu yn rhywle arall, yn yr etholiad hwn, ar wahân i fel dirprwy dros berson arall? [R]</p>

<i>Rhify C.</i>	<i>Person sy'n gwneud cais am bapur pleidleisio</i>	<i>Cwestiwn</i>
2	Person sy'n gwneud cais fel dirprwy	<p>(a) (a) —Ai chi yw'r person y mae eich enw yn ymddangos fel A.B. ar y rhestr o ddirprwyon ar gyfer ardal y bleidlais hon fel rhywun sydd â hawl i fwrw pleidlais ddirprwy ar ran C.D.? [R]</p> <p>(b) —A ydych eisoes wedi pleidleisio, yma neu yn rhywle arall, yn y refferendwm hwn, fel dirprwy ar ran C.D.? [R]</p> <p>(c) —Ai chi yw priod, partner sifil, rhiant, nain (mam-gu) neu daid (tad-cu), brawd, chwaer, plentyn, neu wŷr neu wyres C.D.? [R]</p>
3	Person sy'n gwneud cais fel dirprwy i bleidleisiwr sydd â chofnod dienw (yn lle'r cwestiynau yng nghofnod 2)	<p>(a) (a) —Ai chi yw'r person sydd â hawl i bleidleisio fel dirprwy ar ran yr etholwr sydd â'r rhif canlynol ar y gofrestr etholwyr ar ei gyfer (<i>darllener y rhif</i>)? [R]</p> <p>(b) —A ydych eisoes wedi pleidleisio, yma neu yn rhywle arall, yn y refferendwm hwn, fel dirprwy ar ran yr etholwr sydd â'r rhif canlynol ar y gofrestr etholwyr ar ei gyfer (<i>darllener y rhif</i>)? [R]</p> <p>(c) —Ai chi yw priod, partner sifil, rhiant, nain (mam-gu) neu daid (tad-cu), brawd neu chwaer, plentyn,</p>

Statws This is the original version (as it was originally made).

<i>Rhify C.</i>	<i>Person sy'n gwneud cais am bapur pleidleisio</i>	<i>Cwestiwn</i>
		neu ŵyr neu wyres yr etholwr sydd â'r rhif canlynol ar y gofrestr etholwyr (<i>darllener y rhif</i>)? [R]
4	Person sy'n gwneud cais fel dirprwy pan nad atebir y cwestiwn yng nghofnod 2(c) neu 3(c) yn gadarnhaol	A ydych eisoes wedi pleidleisio yn y refferendwm hwn ar ran dau berson a chithau heb fod yn briod, partner sifil, rhiant, nain (mam-gu) neu daid (tad-cu), brawd neu chwaer, plentyn, neu ŵyr neu wyres iddynt? [R]
5	Person sy'n gwneud cais fel pleidleisiwr ac yntau â chofnod ar ei gyfer yn y rhestr pleidleiswyr post.	(a) (a) —A wnaethoch gais i bleidleisio drwy'r post? (b) —Pam na wnaethoch bleidleisio drwy'r post?
6	Person sy'n gwneud cais fel dirprwy ac a enwir ar y rhestr o bleidleiswyr post fel dirprwyon	(a) (a) —A wnaethoch wneud cais i bleidleisio drwy'r post fel dirprwy? (b) —Pam na wnaethoch bleidleisio drwy'r post fel dirprwy?

(2) Yn achos person y dyroddwyd hysbysiad mewn perthynas ag ef o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983, mae'r cyfeiriadau at ddarllen o'r gofrestr yn y cwestiynau yng nghofnodion 1(a) a 3(a), (b) ac (c) i'w dehongli fel cyfeiriadau at ddarllen o'r hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983.

(3) Rhaid peidio â chyflwyno papur pleidleisio i unrhyw berson y mae'n ofynnol iddo ateb unrhyw rai o'r cwestiynau uchod oni fydd y person hwnnw wedi ateb pob un o'r cwestiynau yn foddhaol.

(4) Ac eithrio fel a awdurdodir gan y rheol hon, ni chaniateir gwneud unrhyw ymholiad ynghylch hawl person i bleidleisio.

Herio pleidleisiwr neu ddirprwy

25. Rhaid peidio ag atal person rhag pleidleisio oherwydd, yn unig, bod—

- (a) unrhyw drefnydd deiseb neu arsylwr pleidleisio y caniateir iddo fod yn bresennol yn unol â rheol 21(1) yn datgan bod ganddo achos rhesymol dros gredu bod y person dan sylw wedi cyflawni'r tramgwydd o gambersonadu, neu

- (b) bod y person wedi ei arestio ar sail amheuaeth ei fod yn cyflawni neu ar fin cyflawni tramgwydd o'r fath.

Gweithdrefn bleidleisio

26.—(1) Rhaid traddodi papur pleidleisio i bleidleisiwr neu ddirprwy sy'n gwneud cais am un, ac yn union cyn traddodi—

- (a) rhaid dweud yn uchel rhif ac (onid yw paragraff (2) yn gymwys) enw'r pleidleisiwr fel y'i datgenir yn y copi o'r gofrestr etholwyr;
- (b) rhaid marcio rhif y pleidleisiwr, fel y'i datgenir yn y gofrestr, ar y rhestr a grybwyllir yn rheol 17(3) (ch) wrth ochr rhif y papur pleidleisio sydd i'w ddyroddi i'r pleidleisiwr;
- (c) rhaid rhoi marc yn y copi o'r gofrestr etholwyr gyferbyn â rhif y pleidleisiwr i nodi ei fod wedi cael papur pleidleisio, ond heb ddangos pa un oedd y papur pleidleisio penodol a gafodd; ac
- (ch) yn achos person sy'n gwneud cais am bapur pleidleisio fel dirprwy, rhaid rhoi marc hefyd gyferbyn ag enw'r person hwnnw yn y rhestr o ddirprwyon.

(2) Yn achos pleidleisiwr sydd â chofnod dienw, rhaid i'r pleidleisiwr ddangos cerdyn pleidleisio swyddogol y pleidleisiwr i'r swyddog llywyddu, a rhif y pleidleisiwr yn unig y mae'n rhaid ei ddweud yn uchel yn unol â pharagraff (1)(a).

(3) Yn achos pleidleisiwr a ychwanegir at y rhestr yn unol â hysbysiad a ddyroddir o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983, addesir paragraff (1) fel a ganlyn—

- (a) yn is-baragraff (a), yn lle “copi o'r gofrestr etholwyr” rhodder “copi o'r hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983”;
- (b) yn is-baragraff (b), yn lle “yn y gofrestr” rhodder “ar y copi o'r hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983”;
- (c) yn is-baragraff (c), yn lle “yn y copi o'r gofrestr etholwyr” rhodder “ar y copi o'r hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983”.

(4) Rhaid i'r pleidleisiwr neu'r dirprwy, ar ôl cael y papur pleidleisio, fynd yn syth i un o'r bythau yn yr orsaf bleidleisio ac yno, yn gyfrinachol, marcio papur y pleidleisiwr neu'r dirprwy a'i blygu er mwyn cuddio pleidlais y pleidleisiwr neu'r dirprwy, ac yna rhaid iddo ddangos cefn y papur i'r swyddog llywyddu gan ddatgelu'r rhif a'r nod adnabod unigryw arall, a rhoi'r papur pleidleisio, wedi ei blygu felly, i mewn yn y blwch pleidleisio ym mhresenoldeb y swyddog llywyddu.

(5) Rhaid i'r pleidleisiwr neu'r dirprwy bleidleisio heb oedi yn ormodol, a rhaid iddo adael yr orsaf bleidleisio cyn gynted ag y bo'r papur pleidleisio wedi ei roi yn y blwch pleidleisio.

Pleidleisiau wedi eu marcio gan y swyddog llywyddu

27.—(1) Rhaid i'r swyddog llywyddu, ar gais pleidleisiwr neu ddirprwy —

- (a) sy'n analluog oherwydd dallineb neu anabledd arall i bleidleisio yn y modd a gyfarwyddir gan y Rheolau hyn, neu
- (b) sy'n datgan ar lafar na all y pleidleisiwr neu'r dirprwy ddarllen,

ym mhresenoldeb yr arsylwyr pleidleisio (os oes rhai), achosi i bleidlais y person hwnnw gael ei marcio ar bapur pleidleisio yn y modd a gyfarwyddir gan y person hwnnw, ac i'r papur pleidleisio gael ei roi yn y blwch pleidleisio.

(2) Rhaid i enw pob person y caiff ei bleidlais ei marcio yn unol â'r rheol hon, a'i rif ar y rhestr etholwyr ynghyd â'r rheswm pam y'i marciwyd felly, gael eu cofnodi ar restr (a elwir yn y Rheolau hyn “y rhestr o bleidleisiau a farciwyd gan y swyddog llywyddu”).

Yn achos person sy'n pleidleisio fel dirprwy ar ran pleidleisiwr, y rhif sydd i'w gofnodi, ynghyd ag enw'r dirprwy, yw'r rhif sydd yn y gofrestr ar gyfer y pleidleisiwr.

(3) Yn achos person y dyroddwyd hysbysiad mewn perthynas ag ef o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983, mae paragraff (2) yn gymwys fel pe bai'r geiriau “pob person y caiff ei bleidlais ei marcio yn unol â'r rheol hon a'i rif ar y rhestr etholwyr” wedi eu disodli gan “a'r rhif ar gyfer pob person y dyroddwyd hysbysiad mewn perthynas ag ef o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983 ac y caiff ei bleidlais ei marcio yn unol â'r rheol hon”.

Pleidleisio gan bersonau ag anableddau

28.—(1) Os yw pleidleisiwr neu ddirprwy yn gwneud cais i'r swyddog llywyddu am ganiatâd ar sail—

- (a) dallineb neu anabledd arall, neu
- (b) anallu i ddarllen,

i bleidleisio gyda chymorth person arall (y cyfeirir ato yn y Rheolau hyn fel “y cydymaith”) sy'n dod gyda'r pleidleisiwr neu'r dirprwy, rhaid i'r swyddog llywyddu ei gwneud yn ofynnol i'r pleidleisiwr neu ddirprwy ddatgan, ar lafar neu mewn ysgrifen, a yw'r pleidleisiwr neu'r dirprwy wedi ei analluogi gan ddallineb neu anabledd arall, neu'r anallu i ddarllen, i'r cyfryw raddau fel na all bleidleisio heb gymorth.

(2) Os yw'r swyddog llywyddu—

- (a) yn fodlon bod y pleidleisiwr neu'r dirprwy wedi ei analluogi felly, a
- (b) ei fod hefyd wedi ei fodloni gan ddatganiad ysgrifenedig a wneir gan y cydymaith (y cyfeirir ato yn y Rheolau hyn fel “y datganiad a wneir gan gydymaith pleidleisiwr neu ddirprwy sydd ag anableddau”) bod y cydymaith—
 - (i) yn berson cymwys o fewn ystyr y rheol hon; a
 - (ii) nad yw eisoes wedi cynorthwyo mwy nag un pleidleisiwr neu ddirprwy ag anableddau i pleidleisio yn y refferendwm,

rhaid i'r swyddog llywyddu ganiatáu'r cais, ac yna caiff unrhyw beth o dan y Rheolau hyn sy'n ofynnol ei wneud i, neu gan, y pleidleisiwr neu'r dirprwy hwnnw mewn perthynas â bwrw pleidlais y pleidleisiwr neu'r dirprwy, ei wneud i, neu gyda chymorth, y cydymaith.

(3) At ddibenion y Rheolau hyn, mae person yn bleidleisiwr neu ddirprwy ag anableddau os yw'r person hwnnw wedi gwneud y cyfryw ddatganiad fel a grybwyllir ym mharagraff (1), ac y mae person i fod yn gymwys i gynorthwyo pleidleisiwr neu ddirprwy ag anableddau i bleidleisio os yw'r person hwnnw—

- (a) yn berson sydd â hawl i bleidleisio ar ran y person hwnnw ei hunan yn y refferendwm; neu
- (b) yn dad, mam, brawd chwaer, priod, partner sifil, mab neu ferch y pleidleisiwr neu'r dirprwy ac wedi cyrraedd 18 oed.

(4) Rhaid cofnodi enw pob person y bwrir ei bleidlais yn unol â'r rheol hon, ynghyd â'i rif ar y rhestr etholwyr ac enw a chyfeiriad y cydymaith, ar restr (a elwir yn y Rheolau hyn “y rhestr o bleidleiswyr neu ddirprwyon ag anableddau a gynorthwywyd gan gymdeithion”).

Yn achos person sy'n pleidleisio fel dirprwy ar ran pleidleisiwr, y rhif sydd i'w gofnodi, ynghyd ag enw'r dirprwy, yw'r rhif sydd yn y gofrestr ar gyfer y pleidleisiwr.

(5) Yn achos person y dyroddwyd hysbysiad mewn perthynas ag ef o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983, mae paragraff (4) yn gymwys fel pe bai'r geiriau “pob person y bwrir ei bleidlais ei yn unol â'r rheol hon a'i rif ar y rhestr etholwyr” wedi eu hamnewid gan “a'r rhif ar gyfer pob person y dyroddwyd hysbysiad mewn perthynas ag ef o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983 ac y bwrir ei bleidlais yn unol â'r rheol hon”.

- (6) Rhaid i'r datganiad a wneir gan gydymaith pleidleisiwr neu ddirprwy ag anabledau—
 - (a) fod yn y ffurf sydd yn yr Atodiad,
 - (b) gael ei wneud gerbron y swyddog llywyddu ar yr adeg y mae'r pleidleisiwr neu'r dirprwy yn gwneud cais i bleidleisio gyda chymorth cydymaith, ac
 - (c) gael ei roi yn ddi-oed i'r swyddog llywyddu, a rhaid i'r swyddog llywyddu ei ardystio a'i gadw.
- (7) Ni chaniateir codi ffi nac unrhyw dâl arall mewn perthynas â'r datganiad

Papurau pleidleisio wedi eu tendro: yr amgylchiadau pan fônt ar gael

29.—(1) Os yw person, sy'n honni mai ef yw—

- (a) pleidleisiwr penodol a enwir ar y gofrestr ac nad yw ei enw yn y rhestr o bleidleiswyr absennol, neu
- (b) person penodol a enwir yn y rhestr o ddirprwyon fel dirprwy ar gyfer pleidleisiwr ac nad oes hawl ganddo i bleidleisio drwy'r post fel dirprwy,

yn gwneud cais am bapur pleidleisio wedi i berson arall bleidleisio yn bersonol, naill ai fel y pleidleisiwr neu ddirprwy'r pleidleisiwr, mae hawl gan yr ymgeisydd, ar ôl ateb yn foddhaol y cwestiynau y mae'r gyfraith yn caniatáu eu gofyn yn ystod y pleidleisio, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau rheol 30, i farcio papur pleidleisio (y cyfeirir ato yn y Rheolau hyn fel “papur pleidleisio sydd wedi ei dendro”) yn yr un modd ag unrhyw bleidleisiwr neu ddirprwy arall.

(2) Mae paragraff (4) yn gymwys os yw —

- (a) y person yn gwneud cais am bapur pleidleisio gan honni mai ef yw pleidleiswyr penodol a enwir ar y gofrestr,
- (b) y person wedi ei enwi hefyd yn y rhestr o bleidleiswyr post, ac
- (c) y person yn honni nad yw wedi gwneud cais i bleidleisio drwy'r post yn y refferendwm.

(3) Mae paragraff (4) yn gymwys hefyd os yw —

- (a) y person yn gwneud cais am bapur pleidleisio gan honni mai ef yw person penodol a enwir fel dirprwy yn y rhestr o ddirprwyon,
- (b) y person wedi ei enwi hefyd yn y rhestr o bleidleiswyr post fel dirprwyon, ac
- (c) y person yn honni nad yw wedi gwneud cais i bleidleisio drwy'r post fel dirprwy.

(4) Mae hawl gan y person, ar ôl ateb yn foddhaol y cwestiynau y mae'r gyfraith yn caniatáu eu gofyn yn ystod y pleidleisio, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau rheol 30, i farcio papur pleidleisio (y cyfeirir ato yn y Rheolau hyn fel “papur pleidleisio sydd wedi ei dendro”) yn yr un modd ag unrhyw bleidleisiwr neu ddirprwy arall.

(5) Mae paragraff (6) yn gymwys os yw person yn honni, cyn bo'r pleidleisio wedi cau ond ar ôl yr amser olaf y caiff person wneud cais am bapur pleidleisio post arall, mai ef yw—

- (a) pleidleisiwr penodol a enwir ar y gofrestr ac a enwir hefyd yn y rhestr pleidleiswyr post, neu
- (b) person penodol a enwir fel dirprwy yn y rhestr o ddirprwyon ac a enwir hefyd yn y rhestr o bleidleiswyr post fel dirprwyon,

ac yn honni ei fod wedi colli neu heb gael ei bapur pleidlais bost.

(6) Mae hawl gan y person, ar ôl ateb yn foddhaol y cwestiynau y mae'r gyfraith yn caniatáu eu gofyn yn ystod y pleidleisio, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau rheol 30, i farcio papur pleidleisio (y cyfeirir ato yn y Rheolau hyn fel “papur pleidleisio sydd wedi ei dendro”) yn yr un modd ag unrhyw bleidleisiwr neu ddirprwy arall.

Papurau pleidleisio wedi eu tendro: darpariaethau cyffredinol

30.—(1) Rhaid i bapur pleidleisio sydd wedi ei dendro—

- (a) fod o liw gwahanol i'r papurau pleidleisio eraill;
- (b) yn hytrach na chael ei roi yn y blwch pleidleisio, gael ei roi i'r swyddog llywyddu a'i arnodi gan y swyddog llywyddu ag enw'r person a farciodd bapur pleidleisio wedi ei dendro, ynghyd â rhif y person hwnnw ar y gofrestr etholwyr, a'i roi o'r neilltu mewn pecyn ar wahân.

(2) Rhaid cofnodi enw'r person a farciodd bapur pleidleisio wedi ei dendro, ynghyd â rhif y person hwnnw ar y gofrestr etholwyr, ar restr (a elwir yn y Rheolau hyn “y rhestr pleidleisiau wedi eu tendro”).

(3) Yn achos person sy'n pleidleisio fel dirprwy ar ran pleidleisiwr, y rhif y mae'n rhaid ei arnodi neu ei gofnodi, ynghyd ag enw'r dirprwy, yw'r rhif sydd yn y gofrestr ar gyfer y pleidleisiwr.

(4) Yn achos pleidleisiwr sydd â chofnod diennw, mae'r rheol hon a rheol 29 yn gymwys yn ddarostyngedig i'r addasiadau canlynol—

- (a) ym mharagraffau (1)(b) a (2) uchod, rhaid anwybyddu'r cyfeiriadau at enw'r person a farciodd bapur pleidleisio wedi ei dendro;
- (b) fel arall, rhaid dehongli cyfeiriad at berson a enwir ar gofrestr neu restr fel cyfeiriad at berson y mae ei rif yn ymddangos yn y gofrestr neu'r rhestr (yn ôl y digwydd).

(5) Yn achos person y dyroddwyd hysbysiad mewn perthynas ag ef o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983, mae'r rheol hon a rheol 29 yn gymwys fel pe bai—

- (a) yn rheol 29(1)(a), (2)(a) a (5)(a), y geiriau “a enwir ar y gofrestr” wedi eu hamnewid gan “y dyroddwyd hysbysiad mewn perthynas ag ef o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983”;
- (b) ym mharagraff (1)(b) o'r rheol hon, y geiriau “â rhif y person hwnnw ar y gofrestr etholwyr” wedi eu hamnewid gan “â'r rhif mewn perthynas â'r person hwnnw ar hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983”;
- (c) ym mharagraff (2) o'r rheol hon, y geiriau “â'i rif ar y gofrestr etholwyr” wedi eu hamnewid gan “â'r rhif mewn perthynas â'r person hwnnw ar hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983”.

Papurau pleidleisio a ddifethwyd

31. Caniateir i bleidleisiwr neu ddirprwy sydd, oherwydd amryfusedd, wedi trin ei bapur pleidleisio yn y fath fodd fel na ellir ei ddefnyddio yn gyfleus fel papur pleidleisio, drwy gyflwyno'r papur i'r swyddog llywyddu a chynnig prawf digonol o'r amryfusedd i fodloni'r swyddog llywyddu, gael papur pleidleisio arall yn lle'r papur pleidleisio a gyflwynwyd felly (y cyfeirir ato yn y Rheolau hyn fel “papur pleidleisio a ddifethwyd”), a rhaid canslo ar unwaith y papur pleidleisio a ddifethwyd.

Cywiro gwallau ar ddiwrnod y pleidleisio

32. Rhaid i'r swyddog llywyddu gadw rhestr o'r personau y traddodir papurau pleidleisio iddynt o ganlyniad i newid a wneir yn y gofrestr yn rhinwedd adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983 Act, sy'n cael effaith ar ddiwrnod y pleidleisio.

Gohirio pleidleisio mewn achos o derfysg

33.—(1) Os torrir ar draws neu os rhwystrir y gweithrediadau mewn unrhyw orsaf bleidleisio gan derfysg neu drais agored, rhaid i'r swyddog llywyddu ohirio'r gweithrediadau tan y diwrnod canlynol a rhaid iddo hysbysu'r swyddog cyfrif yn ddi-oed.

- (2) Pan ohirir y pleidleisio mewn unrhyw orsaf bleidleisio—
- (a) rhaid i'r oriau pleidleisio ar y diwrnod y gohiriwyd iddo fod yr un oriau ag ar y diwrnod gwreiddiol; a
 - (b) rhaid dehongli cyfeiriadau yn y Rheolau hyn at gau'r pleidleisio yn unol â hynny.

Gweithdrefn wrth gau'r pleidleisio

34.—(1) Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl cau'r pleidleisio rhaid i'r swyddog llywyddu, ym mhresenoldeb yr arsylwyr pleidleisio (os oes rhai) wneud y canlynol yn becynnau ar wahân, wedi eu selio â sêl y swyddog llywyddu ei hunan a pha bynnag seliau eraill y dymuna'r arsylwyr pleidleisio eu gosod—

- (a) pob blwch pleidleisio a ddefnyddiwyd yn yr orsaf, wedi eu selio mewn ffordd sy'n atal ychwanegu unrhyw bapurau pleidleisio ychwanegol a heb eu hagar, ond gyda'r allwedd, os oes un, ynghlwm,
- (b) y papurau pleidleisio nas defnyddiwyd a'r papurau a ddifethwyd, gyda'i gilydd,
- (c) y papurau pleidleisio a oedd wedi eu tendro,
- (ch) y copïau a farciwyd o'r gofrestr etholwyr (gan gynnwys unrhyw gopïau wedi eu marcio a ddyroddwyd o dan adran 13B (3B) neu (3D) o Ddeddf 1983) a'r rhestr o ddirprwyon,
- (d) y rhestrau a baratowyd o dan reol 8, gan gynnwys y rhannau a gwblhawyd yn unol â rheol 26(1)(b) (y cyfeirir atynt gyda'i gilydd yn y Rheolau hyn fel “y rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd”),
- (dd) y tystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio,
- (e) y rhestr o bleidleisiau a oedd wedi eu tendro, y rhestr o bleidleiswyr neu ddirprwyon ag anableddau a gynorthwywyd gan gymdeithion, y rhestr o bleidleisiau a farciwyd gan y swyddog llywyddu, datganiad o nifer y pleidleiswyr a dirprwyon y marciwyd eu pleidleisiau felly gan y swyddog llywyddu o dan y penawdau “anabledd” ac “analluog i ddarllen”, y rhestr a wnaed o dan reol 32 (cywiro gwallau ar ddiwrnod y pleidleisio), a'r datganiadau a wnaed gan gymdeithion y pleidleiswyr a'r dirprwyon ag anableddau,

a rhaid iddo ddanfôn y pecynnau, neu achosi iddynt gael eu danfôn, at y swyddog cyfrif, er mwyn i'r swyddog cyfrif fod â gofâl drostynt; ond os na ddanfônir y pecynnau gan y swyddog llywyddu yn bersonol at y swyddog cyfrif, mae'n ofynnol bod y swyddog cyfrif yn cymeradwyo'r trefniadau ar gyfer eu danfôn.

(2) Rhaid i'r copïau sydd wedi eu marcio o'r gofrestr etholwyr ac o'r rhestr o ddirprwyon fod mewn un pecyn, ond rhaid iddynt beidio â bod yn yr un pecyn â'r rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, nac ychwaith yn yr un pecyn â'r tystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio.

(3) Rhaid i ddatganiad (y cyfeirir ato yn y Rheolau hyn fel “y gyfriflen papurau pleidleisio”) a baratowyd gan y swyddog llywyddu fynd gyda'r pecynnau, gan ddangos nifer y papurau pleidleisio a ymddiriedwyd i'r swyddog llywyddu a rhoi cyfrif amdanynt o dan y penawdau o bapurau pleidleisio a ddyroddwyd ac na chyfrifir amdanynt fel arall, rhai nas defnyddiwyd, a ddifethwyd a phapurau pleidleisio wedi eu tendro.

RHAN 6

Cyfrif Pleidleisiau

Presenoldeb ar gyfer cyfrif pleidleisiau

35.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif wneud trefniadau i gyfrif y pleidleisiau ym mhresenoldeb yr arsylwyr cyfrif cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl cau'r pleidleisio, a rhaid iddo roi hysbysiad ysgrifenedig i'r arsylwyr cyfrif sy'n nodi'r amser a'r lle y bydd y swyddog cyfrif yn cychwyn cyfrif y pleidleisiau.

(2) Ni chaiff neb ac eithrio—

- (a) y swyddog cyfrif a chlercod y swyddog cyfrif,
- (b) yr arsylwyr cyfrif,
- (c) maer etholedig, os oes un, y cyngor y cynhelir y refferendwm mewn perthynas ag ef,
- (ch) y trefnyddion deiseb, a
- (d) personau sydd â hawl i fod yn bresennol yn rhinwedd adrannau 6A i 6D o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000,

fod yn bresennol yn ystod cyfrif y pleidleisiau, oni chaiff ganiatâd y swyddog cyfrif i fod yn bresennol.

(3) Ni fydd y swyddog cyfrif yn caniatáu i berson nad oes ganddo hawl i fod yn bresennol yn y cyfrif pleidleisiau fod yn bresennol yno, oni fodlonir y swyddog cyfrif na fydd hynny yn rhwystr i gyfrif y pleidleisiau yn effeithiol.

(4) Rhaid i'r swyddog cyfrif roi pa bynnag gyfleusterau rhesymol i'r arsylwyr cyfrif ar gyfer goruchwyllo'r gweithrediadau, a pha bynnag wybodaeth mewn perthynas â'r gweithrediadau, ag y gall y swyddog cyfrif eu rhoi, yn gyson â chynnal y gweithrediadau yn drefnus a chyflawni dyletswyddau'r swyddog cyfrif mewn perthynas â'r gweithrediadau.

(5) Yn benodol, pan fo'r pleidleisiau yn cael eu cyfrif trwy ddiidoli'r papurau pleidleisio yn ôl pa ateb y pleidleisiwyd drosto ac yna cyfrif nifer y papurau pleidleisio ar gyfer bob ateb, mae hawl gan yr arsylwyr cyfrif i fodloni eu hunain bod y papurau pleidleisio wedi eu didoli yn gywir.

Y cyfrif

36.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif—

- (a) ym mhresenoldeb yr arsylwyr cyfrif, agor pob blwch pleidleisio a chyfrif a chofnodi nifer y papurau pleidleisio sydd ynddo;
- (b) ym mhresenoldeb yr arsylwyr cyfrif, gwirio pob cyfriflen papurau pleidleisio; ac
- (c) cyfrif nifer y papurau pleidlais bost a ddychwelwyd yn briodol a chofnodi'r nifer a gyfrifwyd.

(2) Rhaid i'r swyddog cyfrif beidio â chyfrif y pleidleisiau a roddwyd ar unrhyw bapurau pleidleisio hyd nes eu bod —

- (a) yn achos papurau pleidlais bost, wedi eu cymysgu â'r papurau pleidleisio o un blwch pleidleisio, o leiaf, a
- (b) yn achos papurau pleidleisio o flwch pleidleisio, wedi eu cymysgu â'r papurau pleidleisio o un blwch pleidleisio arall, o leiaf.

(3) Rhaid peidio â chymryd bod papur pleidlais bost wedi ei ddychwelyd yn briodol oni bai—

- (a) ei fod yn cael ei ddychwelyd yn y modd a bennir ym mharagraff (4) ac yn cyrraedd y swyddog cyfrif neu unrhyw orsaf bleidleisio yn ardal y bleidlais dan sylw cyn bod y pleidleisio'n cau;
 - (b) bod y datganiad pleidlais bost, wedi ei lofnodi yn briodol, hefyd yn cael ei ddychwelyd yn y modd a bennir ym mharagraff (4) ac yn cyrraedd y swyddog cyfrif neu'r cyfryw orsaf bleidleisio cyn yr amser hwnnw;
 - (c) bod y datganiad pleidlais bost hefyd yn nodi dyddiad geni pleidleisiwr neu ddirprwy; ac
 - (ch) mewn achos pan fo'r camau ar gyfer gwirio dyddiad geni a llofnod pleidleisiwr neu ddirprwy wedi eu rhagnodi gan reoliadau a wnaed o dan Ddeddf 1983(6), bod y swyddog cyfrif (ar ôl cymryd y cyfryw gamau) yn gwirio'r dyddiad geni a'r llofnod hwnnw.
- (4) Y dull a ganiateir ar gyfer dychwelyd unrhyw bapur pleidlais bost neu ddatganiad pleidlais bost —
- (a) at y swyddog cyfrif, yw â llaw neu drwy'r post;
 - (b) i orsaf bleidleisio, yw â llaw.
- (5) Rhaid i'r swyddog cyfrif beidio â chyfrif unrhyw bapur pleidleisio sydd wedi ei dendro.
- (6) Rhaid i'r swyddog cyfrif, tra'n cyfrif ac yn cofnodi nifer y papurau pleidleisio ac yn cyfrif y pleidleisiau gadw'r papurau pleidleisio â'u hwynebtau tuag i fyny, a chymryd pob rhagofal priodol i atal unrhyw berson rhag gweld y rhifau neu'r nodau adnabod unigryw eraill a argraffwyd ar gefn y papurau.
- (7) Rhaid i'r swyddog cyfrif wirio pob cyfriflen papurau pleidleisio drwy ei chymharu â nifer y papurau pleidleisio a gofnodir gan y swyddog cyfrif, a'r papurau pleidleisio nas defnyddiwyd neu a ddifethwyd sydd ym meddiant y swyddog cyfrif a'r rhestr pleidleisiau wedi eu tendro (gan agor ac ail selio'r pecynnau sy'n cynnwys y papurau pleidleisio nas defnyddiwyd ac a ddifethwyd a'r rhestr pleidleisiau wedi eu tendro) a rhaid iddo baratoi datganiad ynglŷn â chanlyniad y gwirio, y caiff unrhyw arsylwr cyfrif ei gopïo.
- (8) Rhaid i'r swyddog cyfrif, cyn belled ag y bo'n ymarferol, barhau yn ddi-dor i gyfrif y pleidleisiau, gan ganiatáu amser i ffwrdd ar gyfer lluniaeth yn unig, ac eithrio y caniateir i'r swyddog cyfrif hepgor yr oriau rhwng 7 yr hwyr a 9 y bore drannoeth.
- (9) Yn ystod y cyfnod a hepgorir felly, rhaid i'r swyddog cyfrif—
- (a) osod y papurau pleidleisio a'r dogfennau eraill sydd a wnelont â'r refferendwm o dan sêl y swyddog cyfrif ei hunan; a
 - (b) cymryd rhagofalon priodol fel arall i ddiogelu'r papurau a'r dogfennau.

Ailgyfrif

37.—(1) Caiff trefnydd deiseb, os yw'n bresennol pan gwblheir y cyfrif neu unrhyw ailgyfrif o'r pleidleisiau, ei gwneud yn ofynnol i'r swyddog cyfrif ailgyfrif y pleidleisiau neu eu hailgyfrif drachefn, ond caiff y swyddog cyfrif wrthod gwneud hynny os yw'r cais, ym marn y swyddog cyfrif, yn afresymol.

(2) Rhaid peidio â chymryd unrhyw gam ar ôl cwblhau'r cyfrif neu unrhyw ailgyfrif o'r pleidleisiau cyn bo pa bynnag drefnwyr deiseb sy'n bresennol ar adeg y cwblhau wedi cael cyfle rhesymol i arfer yr hawl a roddir gan y rheol hon.

Papurau pleidleisio a wrthodir

38.—(1) Mae unrhyw bapur pleidleisio—

(6) *Gweler* rheoliadau 85 ac 85A o Reoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001 (O.S. 2001/341), a fewnosodwyd gan O.S. 2006/2910.

- (a) nad yw'n dwyn y nod swyddogol, neu
 - (b) y rhoddwyd pleidleisiau arno ar gyfer mwy nag un ateb, neu
 - (c) sydd ag unrhyw beth wedi ei ysgrifennu neu ei farcio arno a fyddai'n caniatáu adnabod y pleidleisiwr neu ddirprwy, ac eithrio'r rhif printiedig a'r nod adnabod unigryw arall ar y cefn, neu
 - (ch) sydd heb ei farcio neu'n ddi-rym oherwydd ansicrwydd,
- yn ddarostyngedig i baragraff (2), yn ddi-rym, a rhaid peidio â'i gyfrif.

(2) Pan fo pleidlais wedi ei marcio ar bapur pleidleisio—

- (a) mewn man gwahanol i'r man priodol, neu
- (b) mewn dull gwahanol i ddefnyddio croes, neu
- (c) gan ddefnyddio mwy nag un marc,

rhaid peidio â'i ystyried yn ddi-rym os oes bwriad yn ymddangos yn amlwg i bleidleisio dros un ateb neu'r llall, ac os nad yw'r modd y marciwyd y papur yn ei hunan yn datgelu pwy yw'r pleidleisiwr neu ddirprwy, ac os na ddangosir bod modd adnabod y pleidleisiwr neu ddirprwy oddi wrtho.

(3) Rhaid i'r swyddog cyfrif arnodi'r gair “gwrthodwyd” (“*rejected*”) ar unrhyw bapur pleidleisio nas cyfrifir oherwydd y rheol hon, a rhaid ychwanegu'r geiriau “gwrthwynebwyd ei wrthod” (“*rejection objected to*”) at yr arnodiad os bydd arsylwr cyfrif yn gwneud unrhyw wrthwynebiad i benderfyniad y swyddog cyfrif.

(4) Rhaid i'r swyddog cyfrif baratoi datganiad sy'n dangos nifer y papurau pleidleisio a wrthodwyd o dan y gwahanol benawdau—

- (a) diffyg nod swyddogol;
- (b) pleidleisio dros fwy nag un ateb;
- (c) ysgrifennu neu farcio a fyddai'n caniatáu adnabod y pleidleisiwr neu ddirprwy;
- (ch) dim marc neu'n ddi-rym oherwydd ansicrwydd.

Penderfyniadau ynghylch papurau pleidleisio

39. Mae penderfyniad y swyddog cyfrif ar unrhyw gwestiwn sy'n codi mewn perthynas â phapur pleidleisio yn derfynol, ond yn ddarostyngedig i'w adolygu drwy ddeiseb refferendwm.

Pleidleisiau cyfartal

40. Os canfyddir, ar ôl gorffen cyfrif y pleidleisiau (gan gynnwys unrhyw ailgyfrif) bod y pleidleisiau yn gyfartal rhwng yr atebion, rhaid i'r swyddog cyfrif benderfynu'r refferendwm yn ddi-oed drwy fwrw coelbren.

RHAN 7

Cyhoeddi'r Canlyniad a Lleoli'r Dogfennau

Cyhoeddi'r canlyniad

41. Pan fod canlyniad y bleidlais wedi ei ganfod rhaid i'r swyddog cyfrif wneud y canlynol yn ddi-oed—

- (a) cyhoeddi canlyniad y refferendwm,
- (b) rhoi gwybod i swyddog priodol yr awdurdod a gynhaliodd y refferendwm, neu y cynhaliodd y refferendwm mewn perthynas ag ef, o ganlyniad y refferendwm,

- (c) rhoi hysbysiad cyhoeddus o—
 - (i) ganlyniad y refferendwm,
 - (ii) nifer y papurau pleidleisio a gyfrifwyd,
 - (iii) nifer cyfanswm y pleidleisiau a fwriwyd dros bob ateb, a
 - (iv) nifer y papurau pleidleisio a wrthodwyd o dan bob pennawd yn y datganiad o bapurau pleidleisio a wrthodwyd.

Selio'r papurau pleidleisio

42.—(1) Ar ôl cwblhau'r cyfrif mewn refferendwm, rhaid i'r swyddog cyfrif selio'r papurau pleidleisio a gyfrifwyd ac a wrthodwyd, mewn pecynnau ar wahân.

- (2) Rhaid i'r swyddog cyfrif beidio ag agor y pecynnau seliedig o—
 - (a) papurau pleidleisio a oedd wedi eu tendro,
 - (b) rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd,
 - (c) tystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio, neu
 - (ch) copïau a farciwyd o'r gofrestr etholwyr (gan gynnwys y copïau a farciwyd o hysbysiadau a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983) a rhestrau o ddirprwyon.

Trosglwyddo dogfennau i'r swyddog cofrestru perthnasol

43.—(1) Rhaid i'r swyddog cyfrif wedyn anfon y dogfennau canlynol ymlaen at y swyddog cofrestru perthnasol—

- (a) y pecynnau o bapurau pleidleisio sydd ym meddiant y swyddog cyfrif,
- (b) y cyfriflenni papurau pleidleisio a'r datganiadau o bapurau pleidleisio a wrthodwyd ac o ganlyniad gwirio'r cyfriflenni papurau pleidleisio,
- (c) y rhestrau o bleidleisiau sydd wedi eu tendro, y rhestrau o bleidleiswyr a dirprwyon ag anableddau a gynorthwywyd gan gymdeithion, y rhestrau o bleidleisiau a farciwyd gan y swyddog llywyddu a'r datganiadau cysylltiedig, y rhestrau a wnaed o dan reol 32, a'r datganiadau a wnaed gan gymdeithion y pleidleiswyr a dirprwyon ag anableddau,
- (ch) y pecynnau o restrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd,
- (d) y pecynnau o dystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio, ac
- (dd) y pecynnau sy'n cynnwys copïau a farciwyd o'r cofrestrau (gan gynnwys unrhyw gopïau a farciwyd o hysbysiadau a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983) ac o'r rhestr pleidleiswyr post, o'r rhestrau o ddirprwyon, ac o'r pleidleiswyr drwy'r post fel dirprwyon,

gan arnodi ar bob pecyn disgrifiad o'i gynnwys, dyddiad y refferendwm y mae'n ymwneud ag ef ac enw'r awdurdod lleol a gynhaliodd y refferendwm neu y cynhaliwyd y refferendwm mewn perthynas ag ef.

(2) Yn y rheol hon ac yn rheolau 44 a 45 mae'r cyfeiriadau at y swyddog cofrestru perthnasol yn cyfeirio at swyddog cofrestru'r awdurdod lleol a gynhaliodd y refferendwm neu y cynhaliwyd y refferendwm mewn perthynas ag ef.

Gorchmynion i ddangos dogfennau

- 44.**—(1) Caiff llys sirol wneud gorchmyn—

- (a) ar gyfer archwilio neu ddangos unrhyw bapurau pleidleisio a wrthodwyd sydd ym meddiant y swyddog cofrestru perthnasol, neu
- (b) ar gyfer agor pecyn seliedig o restrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, neu dystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio, neu ar gyfer archwilio unrhyw bapurau pleidleisio a gyfrifwyd sydd ym meddiant y swyddog cofrestru perthnasol,

os bodlonir y llys, gan dystiolaeth a roddir ar lw, bod y gorchymyn yn ofynnol at y diben o gychwyn neu gynnal erlyniad am dramgwydd mewn perthynas â phapurau pleidleisio neu at ddiben deiseb refferendwm.

(2) Caiff llys etholiad wneud gorchymyn ar gyfer agor pecyn seliedig o restrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, neu dystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio, neu ar gyfer archwilio unrhyw bapurau pleidleisio a gyfrifwyd sydd ym meddiant y swyddog cofrestru perthnasol.

(3) Caiff y llys sy'n gwneud gorchymyn o dan y rheol hon wneud y gorchymyn yn ddarostyngedig i amodau o ran—

- (a) personau,
- (b) amser,
- (c) lleoliad a dull yr archwilio,
- (ch) dangos neu agor,

fel y gwêl y llys yn briodol.

(4) Wrth wneud ac wrth weithredu gorchymyn ar gyfer agor pecyn o'r rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, neu dystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio, neu ar gyfer archwilio papurau pleidleisio a gyfrifwyd, rhaid cymryd gofal i beidio â datgelu'r ffordd y pleidleisiodd unrhyw berson penodol hyd nes bo wedi ei brofi bod—

- (a) pleidlais y person wedi ei bwrw; a
- (b) bod y bleidlais wedi ei chyhoeddi gan lys cymwys yn bleidlais annilys.

(5) Gwneir unrhyw apêl yn erbyn gorchymyn llys sirol o dan y rheol hon i'r Uchel Lys.

(6) Caniateir i unrhyw bŵer a roddir o dan y rheol hon i lys sirol gael ei arfer gan unrhyw farnwr o'r llys mewn modd gwahanol i'w arfer mewn llys agored.

(7) Pan wneir gorchymyn bod y swyddog cofrestru perthnasol yn dangos unrhyw ddogfen sydd yn ei feddiant mewn perthynas ag unrhyw refferendwm penodedig—

- (a) mae dangos, gan y swyddog cofrestru neu gan asiant y swyddog cofrestru, y ddogfen a orchynnwyd, mewn modd sy'n unol ag unrhyw gyfarwyddiadau yn y gorchymyn hwnnw, yn dystiolaeth derfynol bod y ddogfen yn ymwneud â'r refferendwm penodedig: a
- (b) mae unrhyw arodiad ar unrhyw becyn o bapurau pleidleisio a ddangosir felly yn dystiolaeth prima facie mai'r papurau pleidleisio hynny yw'r rhai a ddatgenir yn yr arodiad.

(8) Mae dangos, ar ôl eu cadw yn briodol—

- (a) papur pleidleisio yr honnir iddo gael ei ddefnyddio mewn unrhyw refferendwm, a
- (b) rhestr rhifau cyfatebol a gwblhawyd, gyda rhif wedi ei farcio mewn ysgrifen wrth ochr rhif y papur pleidleisio,

yn dystiolaeth prima facie mai'r person y bwriwyd ei bleidlais gan y papur pleidleisio hwnnw oedd y person yr oedd ei gofnod yn y rhestr etholwyr neu ar hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983, ar adeg y refferendwm yn cynnwys yr un rhif â'r rhif ysgrifenedig a grybwyllir yn is-baragraff (b) o'r paragraff hwn.

(9) Ac eithrio fel a ddarperir gan y rheol hon, ni chaniateir i unrhyw berson archwilio unrhyw bapurau pleidleisio a wrthodwyd neu a gyfrifwyd, sydd ym meddiant y swyddog cofrestru perthnasol, nac agor unrhyw becynnau seiliedig o'r rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, neu dystysgrifau ynglŷn â chyflogaeth ar ddyletswydd ar ddiwrnod y pleidleisio.

Cadw dogfennau

45. Rhaid i'r swyddog cofrestru perthnasol gadw am un flwyddyn yr holl ddogfennau mewn perthynas â refferendwm, a anfonwyd ymlaen at y swyddog cofrestru yn unol â'r Rheolau hyn gan swyddog cyfrif, ac yna, oni chyfarwyddir yn wahanol gan orchymyn o lys sirol, Llys y Goron, llys ynadon neu lys etholiad, rhaid iddo achosi iddynt gael eu dinistrio.

RHAN 8

Atodiad o Ffurfiâu

Noder:— Caniateir addasu'r ffurfiâu a gynhwysir yn yr Atodiad hwn cyn belled ag y bo amgylchiadau'n ei gwneud yn ofynnol i wneud hynny

Ffurf y Papur Pleidleisio: Datganiad a Chwestiwn yn y refferendwm fel a bennir ym mharagraff 1 o Atodlen 1

Ffurf y Papur Pleidleisio: Datganiad a Chwestiwn yn y refferendwm fel a bennir ym mharagraff 2 o Atodlen 1

Ffurf y Papur Pleidleisio: Datganiad a Chwestiwn yn y refferendwm fel a bennir ym mharagraff 3 o Atodlen 1

Rhestr Rhifau Cyfatebol L1

Rhestr Rhifau Cyfatebol L2

Ffurf y Datganiad Pleidlais Bost

Cerdyn Pleidleisio Swyddogol (i'w anfon at bleidleisiwr sy'n pleidleisio yn bersonol)

Cerdyn Swyddogol Pleidlais Bost (i'w anfon at bleidleisiwr sy'n pleidleisio drwy'r post)

Cerdyn Swyddogol Pleidleisio drwy Ddirprwy (i'w anfon at ddirprwy penodedig sy'n pleidleisio yn bersonol)

Cerdyn Swyddogol Pleidlais Bost drwy Ddirprwy (i'w anfon at ddirprwy penodedig sy'n pleidleisio drwy'r post)

Ffurf y cyfarwyddiadau fel canllawiau i bleidleiswyr a dirprwyon wrth bleidleisio

Ffurf Tystysgrif Cyflogaeth

Ffurf y datganiad sydd i'w wneud gan gydymaith pleidleisiwr neu ddirprwy ag anabledau

Statws This is the original version (as it was originally made).

FFURF Y PAPUR PLEIDLEISIO			
FORM OF BALLOT PAPER			
FFURF Y PAPUR PLEIDLEISIO: DATGANIAD A CHWESTIWN YN Y REFFERENDWM FEL A BENNIR YM MHARAGRAFF 1 O ATODLEN 1			
BLAEN Y PAPUR PLEIDLEISIO			
FORM OF BALLOT PAPER: STATEMENT AND QUESTION IN REFERENDUM AS SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF SCHEDULE 1			
FRONT OF BALLOT PAPER			
<p><i>[mewnosoder testun priodol y datganiad a'r cwestiwn fel a bennir ym mharagraff 1 o Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn]</i></p> <p>Rhowch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb o'ch dewis. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif.</p>		<p><i>[insert appropriate text of statement and question as specified in paragraph 1 of Schedule 1 to these Regulations]</i></p> <p>Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer of your choice. Do not mark the ballot paper in any other way or your vote may not be counted.</p>	
Pleidleisiwch UNWAITH yn unig		Vote ONCE only	
YDW		YES	
NAC YDW		NO	

CEFN Y PAPUR PLEIDLEISIO
BACK OF BALLOT PAPER

Rhif y Papur Pleidleisio
Nod Adnabod Unigryw Arall

Ballot Paper Number
Other Unique Identifying Mark

Refferendwm y cyngor ar *[mewnosoder y dyddiad]*:
[mewnosoder enw ardal y bleidlais]

Council referendum on *[insert date]*:
[insert name of voting area]

<p>FFURF Y PAPUR PLEIDLEISIO: DATGANIAD A CHWESTIWN YN Y REFFERENDWM FEL A BENNIR YM MHARAGRAFF 2 O ATODLEN 1</p> <p>BLAEN Y PAPUR PLEIDLEISIO</p> <p>FORM OF BALLOT PAPER: STATEMENT AND QUESTION IN REFERENDUM AS SPECIFIED IN PARAGRAPH 2 OF SCHEDULE 1</p> <p>FRONT OF BALLOT PAPER</p>			
<p><i>[mewnosoder testun priodol y datganiad a'r cwestiwn fel a bennir ym mharagraff 2 o Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn]</i></p> <p>Rhowch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb o'ch dewis. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur neu efallai na chaiff eich pleidlais ei ch yfrif.</p> <p>Pleidleisiwch UNWAITH yn unig</p>		<p><i>[insert appropriate text of statement and question as specified in paragraph 2 of Schedule 1 to these Regulations]</i></p> <p>Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer of your choice. Do not mark the ballot paper in any other way or your vote may not be counted.</p> <p>Vote ONCE only</p>	
YDW		YES	
NAC YDW		NO	

**CEFN Y PAPUR PLEIDLEISIO
BACK OF BALLOT PAPER**

Rhif y Papur Pleidleisio
Nod Adnabod Unigryw Arall

Ballot Paper Number
Other Unique Identifying Mark

Refferendwm y cyngor ar *[mewnosoder y dyddiad]*:
[mewnosoder enw ardal y bleidlais]

Council referendum on *[insert date]*:
[insert name of voting area]

Statws This is the original version (as it was originally made).

<p>FFURF Y PAPUR PLEIDLEISIO: DATGANIAD A CHWESTIWN YN Y REFFERENDWM FEL A BENNIR YM MHARAGRAFF 3 O ATODLEN 1</p> <p>BLAEN Y PAPUR PLEIDLEISIO</p> <p>FORM OF BALLOT PAPER: STATEMENT AND QUESTION IN REFERENDUM AS SPECIFIED IN PARAGRAPH 3 OF SCHEDULE 1</p> <p>FRONT OF BALLOT PAPER</p>			
<p><i>[mewnosoder testun priodol y datganiad a'r cwestiwn fel a bennir ym mharagraff 3 o Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn]</i></p> <p>Rhowch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb o'ch dewis. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur neu efallai na chaiff eich pleidlais ei ch yfrif.</p> <p>Pleidleisiwch UNWAITH yn unig</p>		<p><i>[insert appropriate text of statement and question as specified in paragraph 3 of Schedule 1 to these Regulations]</i></p> <p>Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer of your choice. Do not mark the ballot paper in any other way or your vote may not be counted.</p> <p>Vote ONCE only</p>	
YDW		YES	
NAC YDW		NO	

CEFN Y PAPUR PLEIDLEISIO
BACK OF BALLOT PAPER

Rhif y Papur Pleidleisio
Nod Adnabod Unigryw Arall

Ballot Paper Number
Other Unique Identifying Mark

Refferendwm y cyngor ar *[mewnosoder y dyddiad]*:
[mewnosoder enw ardal y bleidlais]

Council referendum on *[insert date]*:
[insert name of voting area]

**Ffurf y Datganiad Pleidlais Bost
(i'w ddefnyddio mewn refferendwm)**

**Form of Postal Voting Statement
(for use at a referendum)**

Datganiad Pleidlais Bost	Postal Voting Statement
<p>*Enw'r person sy'n pleidleisio drwy'r post:</p>	<p>*Name of person voting by post</p>
<p>Rhif y Papur Pleidleisio:..... <i>*(Y Swyddog Cyfrif i lenwi'r enw, ond ei hepgor pan anfonir papurau pleidleisio at berson â chofnod dienw yn y gofrestr) [nod adnabod arall]</i></p>	<p>Ballot Paper No:..... <i>*(Counting Officer to insert name but omit where ballot papers sent to a person with an anonymous entry in the register) [other identifying mark]</i></p>
<p>Rhaid ichi ddarparu eich [*llofnod a'ch] dyddiad geni. Os na wnewch hynny, ni fydd y datganiad pleidlais bost yn ddilys ac ni fydd eich pleidlais yn cael ei chyfrif</p>	<p>You must provide your [*signature and] date of birth. If you do not, the postal voting statement will be invalid and your vote will not be counted</p>
<p>FI YW'R PERSON YR ANFONWYD Y PAPUR PLEIDLEISIO SYDD Â'R RHIF UCHOD ATO</p>	<p>I AM THE PERSON THE BALLOT PAPER NUMBERED ABOVE WAS SENT TO</p>
<p>Dyddiad geni ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ (Dyddiad geni'r person sy'n pleidleisio)</p>	<p>Date of birth ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ ⑤ (Date of birth of person voting)</p>
<p>Llofnod (Llofnod y person sy'n pleidleisio)</p>	<p>Signature (Signature of person voting)</p>
<p>PWYSIG - Llofnodwch o fewn y border</p>	<p>IMPORTANT - Keep Signature within border</p>
<p><i>*(Y Swyddog Cyfrif i'w hepgor pan fo person wedi cael hepgoriad)</i></p>	<p><i>*(Counting Officer to omit where a person has been granted a waiver)</i></p>
<p>Mae twyllo wrth bleidleisio yn drosedd. Rhaid ichi beidio â phleidleisio drwy ddefnyddio papur pleidleisio nad yw wedi ei gyfeirio atoch chi, nac ymyrryd â phapur pleidleisio neb arall</p>	<p>Voting fraud is a crime. You must not vote using a ballot paper that is not addressed to you or interfere with another person's ballot paper</p>
<p>DARLLENWCH Y CYFARWYDDIADAU I'R PERSON SY'N PLEIDLEISIO Cyhoeddwyd gan y Swyddog Cyfrif CYFARWYDDIADAU I'R PERSON SY'N PLEIDLEISIO</p>	<p>PLEASE READ INSTRUCTIONS TO THE PERSON VOTING Issued by the Counting Officer INSTRUCTIONS TO THE PERSON VOTING</p>

Statws This is the original version (as it was originally made).

<p>Llenwch y papur pleidleisio eich hunan, ac yn breifat. Os oes angen help arnoch, cysylltwch â staff y Swyddog Cyfrif fel a ddangosir isod</p> <p>[manyllion cyswllt ar gyfer cymorth, gan gynnwys cyfeiriad fel y bo'n briodol]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rhaid ichi ddarparu eich [*]lofnod a'ch] dyddiad geni. Os na wnewch hynny, ni fydd y datganiad pleidlais bost yn ddilys ac ni fydd eich pleidlais yn cael ei chyfrif. 2. Pleidleiswch UNWAITH yn unig. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif. 3. Rhowch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb o'ch dewis. 4. Os oes angen help arnoch i bleidleisio, rhaid i'r person sy'n eich helpu beidio â dweud wrth neb sut y pleidleisioch. 5. Rhowch y papur pleidleisio yn yr amlen fach a farciwyd A a seliwch yr amlen. 6. Llenwch y datganiad pleidlais bost, drwy [*ei lofnodi, a] nodi eich dyddiad geni. 7. Yna rhowch yr amlen a farciwyd A ynghyd â'r datganiad pleidlais bost i mewn yn yr amlen fwy, a farciwyd B. Anfonwch hi yn ôl ar unwaith. 8. Ar ôl cael y bleidlais bost hon, ni fyddwch yn cael pleidleisio yn bersonol mewn gorsaf bleidleisio yn y refferendwm hwn. 9. Os digwydd ichi ddifetha eich papur pleidleisio yn ddamweiniol, gallwch wneud cais i'r Swyddog Cyfrif am bapur pleidleisio arall yn ei le, cyn 5.00pm ar [diwrnod/ dyddiad y pleidleisio]. Bydd yn rhaid ichi ddychwelyd y papur pleidleisio a ddifethwyd, y datganiad pleidlais bost a'r amlenni a farciwyd A a B. Gwnewch yn siŵr eich bod yn cysylltu â'r Swyddog Cyfrif cyn gynted ag y bo modd <p>! Rhaid i'ch papur pleidleisio a'r datganiad pleidlais bost gyrraedd y Swyddog Cyfrif erbyn 10.00am ar [diwrnod/ dyddiad y pleidleisio]. Cewch ddanfôn eich pleidlais bost gyflawn i unrhyw orsaf bleidleisio yn ardal y bleidlais ar ddiwrnod y bleidlais.</p> <p>Mae twyllo wrth bleidleisio yn drosedd. Rhaid ichi beidio â phleidleisio drwy ddefnyddio papur pleidleisio nad yw wedi ei gyfeirio atoch chi, nac ymyrryd â phapur pleidleisio neb arall</p> <p>Mae'n anghyfreithlon pleidleisio fwy nag unwaith yn yr un refferendwm (oni chwsoch eich penodi yn ddirprwy i berson arall sydd â hawl i bleidleisio yn y refferendwm)</p> <p>*(Y Swyddog Cyfrif i'w hepgor pan fo person wedi cael hepgoriad)</p>	<p>Complete the ballot paper yourself and in private. If you need help contact the Counting Officer's staff as shown below</p> <p>[contact details for assistance include address as appropriate]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. You must provide [*signature and] date of birth. If you do not, the postal voting statement will be invalid and your vote will not be counted. 2. Vote ONCE only. Do not mark the ballot paper in any other way, or your vote may not be counted. 3. Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer of your choice. 4. If you need help voting, the person helping you must not tell anyone how you voted. 5. Put the ballot paper in the small envelope marked A and seal it. 6. Complete the postal voting statement by [*signing it, and] providing your date of birth. 7. Then put the envelope marked A together with the postal voting statement in the larger envelope marked B. Return it straightaway. 8. After receiving this postal vote, you cannot vote in person at a polling station at this referendum. 9. If you accidentally spoil your ballot paper, you can apply to the Counting Officer for a replacement before 5.00pm on [day/date of poll]. You must return the spoiled ballot paper, the postal voting statement and the envelopes marked A and B. Make sure you contact the Counting Officer as soon as possible. <p>! Your ballot paper and the postal voting statement must be received by the Counting Officer by 10.00am on [day/date of poll]. You can deliver your completed postal vote to any polling station in your voting area on polling day.</p> <p>Voting fraud is a crime. You must not vote using a ballot paper that is not addressed to you or interfere with another person's ballot paper</p> <p>It is illegal to vote more than once at the same referendum (unless you are appointed as a proxy for another person entitled to vote at the referendum)</p> <p>*(Counting Officer to omit where a person has been granted a waiver)</p>
---	--

<p style="text-align: center;">CERDYN PLEIDLEISIO SWYDDOGOL</p> <p>(i'w anfon at bleidleisiwr sy'n pleidleisio yn bersonol) <i>Blaen y cerdyn</i></p> <p style="text-align: center;">CERDYN PLEIDLEISIO SWYDDOGOL</p> <p>Cyngor: Rhif ar y Gofrestr:</p> <p>Ardal y Bleidlais: *<i>Enw</i></p> <p>Diwrnod Pleidleisio: *<i>Cyfeiriad</i></p> <p>Oriau pleidleisio: 7 a.m. tan 10 p.m.</p> <p>Eich gorsaf bleidleisio fydd: *(<i>Y Swyddog Cyfrif i'w hepgor pan anfonir cerdyn pleidleisio at berson â chofnod diemw yn y gofrestr. Rhaid anfon cerdyn pleidleisio at berson o'r fath mewn amlen seliedig</i>)</p> <p>*Cerdyn er gwybodaeth yn unig yw hwn. Gallwch bleidleisio hebdo, ond bydd yn arbed amser os ewch â'r cerdyn gyda chi i'r orsaf bleidleisio a'i ddangos i'r clerwr yno</p> <p style="text-align: center;">GWELER YR WYBODAETH YCHWANEGOL AR GEFN Y CERDYN HWN</p> <p style="text-align: center;"><i>Cefn y Cerdyn</i></p> <p>REFERENDWM [<i>mewnoder enw'r awdurdod lleol</i>]</p> <p>*Pan ewch i'r orsaf bleidleisio, dywedwch eich enw a'ch cyfeiriad wrth y clerwr, fel y'u dangosir ar wyneb y cerdyn.</p> <p>*Bydd y clerwr yn cadarnhau eich manylion ar y gofrestr.</p> <p>Pan roddir eich papur pleidleisio ichi, ewch i mewn i un o'r bythau pleidleisio. Rhwch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb o'ch dewis.</p> <p>Pleidleiswch UNWAITH yn unig. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur pleidleisio neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif.</p>	<p style="text-align: center;">OFFICIAL POLL CARD</p> <p>(to be sent to a voter voting in person) <i>Front of card</i></p> <p style="text-align: center;">OFFICIAL POLL CARD</p> <p>Council: Number on Register:</p> <p>Voting Area: *<i>Name</i></p> <p>Polling Day: *<i>Address</i></p> <p>Polling hours: 7 a.m. to 10 p.m.</p> <p>Your polling station will be: *(<i>Counting Officer to omit where polling card sent to a person with an anonymous entry in the register. Poll card to such a person must be delivered in a sealed envelope</i>)</p> <p>*This card is for information only. You can vote without it, but it will save you time if you take it to the polling station and show it to the clerk there</p> <p style="text-align: center;">SEE FURTHER INFORMATION ON THE BACK OF THIS CARD</p> <p style="text-align: center;"><i>Back of Card</i></p> <p>[<i>insert name of local authority</i>] REFERENDUM</p> <p>*When you go to the polling station tell the clerk your name and address, as shown on the front of the card.</p> <p>*The clerk will confirm your details on the register.</p> <p>When you are given your ballot paper, go to one of the polling booths. Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer of your choice.</p> <p>Vote ONCE only. Do not put any other mark on the ballot paper, or your vote may not be counted.</p>
---	--

Statws This is the original version (as it was originally made).

Os gwnewch gamgymeriad a difetha eich papur pleidleisio, dangoswch y papur i'r swyddog llywyddu a gofynnwch am un yn ei le.

Plygwch y papur pleidleisio yn ddau. Dangoswch y rhif a'r nod adnabod unigryw arall sydd ar gefn y papur i'r swyddog llywyddu, ond peidiwch â gadael i neb weld eich pleidlais. Rhowch y papur yn y blwch pleidleisio ac ewch allan o'r orsaf pleidleisio.

Os byddwch i ffwrdd ar ddyddiad y pleidleisio—

- Gallwch wneud cais i bleidleisio drwy'r post. Rhaid i'ch ffurflen ddod i law cyn 5 p.m. ar [dyddiad cau -11 diwrnod]. Os rhoddir pleidlais bost ichi, ni fydd hawl gennych i bleidleisio yn bersonol yn y refferendwm hwn.
- Gallwch wneud cais i bleidleisio drwy ddirprwy (hynny yw, gall rhywun arall bleidleisio ar eich rhan). Rhaid i'ch cais ddod i law cyn 5 p.m. ar [dyddiad cau -6 diwrnod]. Os penodwch ddirprwy bydd yn dal yn bosibl ichi bleidleisio yn bersonol yn y refferendwm hwn os gwnewch hynny cyn i'ch dirprwy bleidleisio ar eich rhan. [dyddiad cau -6 diwrnod].
- Mewn amgylchiadau penodol, gall fod yn bosibl gwneud cais i bleidleisio drwy ddirprwy ar ôl [dyddiad cau -6 diwrnod]

Er mwyn newid unrhyw drefniadau pleidleisio, dylech gysylltu â [rhif llinell gymorth] cyn gynted ag y bo modd.

Cyhoeddwyd gan y Swyddog Cyfrif

[Pan anfonir cerdyn pleidleisio at berson sydd â chofnod diennw yn y gofrestr, rhowch y canlynol yn lle'r paragraffau a farciwyd â * uchod:-

Rhaid ichi fynd â'r cerdyn hwn gyda chi i bleidleisio. Ni chewch bleidleisio hebdo.

Pan gyrhaeddwch yr orsaf pleidleisio, gofynnwch am gael siarad â'r swyddog llywyddu, a dangoswch y cerdyn hwn iddo.

Bydd y swyddog llywyddu yn cadarnhau eich cofnod ar y gofrestr].

If you spoil your ballot paper by mistake, show it to the presiding officer and ask for a replacement.

Fold the ballot paper in two. Show the presiding officer the number and other unique identifying mark on the back of the ballot paper, but do not let anyone see your vote. Put the ballot paper in the ballot box and leave the polling station.

If you will be away on the date of the poll—

- You can apply to vote by post. Your application form must be received before 5 p.m. on [-11 day/date deadline]. If you are given a postal vote, you will not be entitled to vote in person at this referendum.
- You can apply to vote by proxy (this means someone else can vote on your behalf). Your application must be received before 5 p.m. on [-6 day/date deadline]. If you appoint a proxy you can still vote in this referendum yourself if you do so before your proxy has voted for you. [-6 day/date deadline].
- In certain circumstances it may be possible to apply to vote by proxy after [-6 day/date deadline]

To change any of your voting arrangements please contact [helpline number] as soon as possible.

Issued by the Counting Officer

[Where poll card sent to a person with an anonymous entry in the register substitute for the paragraphs marked with * above:-

You must have this card with you when you vote. You cannot vote without it.

When you go to the polling station, ask to speak to the presiding officer and show them this card.

The presiding officer will confirm your entry on the register].

<p>CERDYN SWYDDOGOL PLEIDLAIS BOST (i'w anfon at bleidleisiwr sy'n pleidleisio drwy'r post)</p> <p><i>Blaen y cerdyn</i></p>	<p>OFFICIAL POSTAL POLL CARD (to be sent to a voter voting by post)</p> <p><i>Front of card</i></p>
<p>CERDYN SWYDDOGOL PLEIDLAIS BOST</p> <p>Cyngor: Diben yr hysbysiad hwn yw dweud wrthych eich bod wedi gwneud cais i bleidleisio drwy'r post ar gyfer y refferendwm hwn, ac na fydd modd ichi bleidleisio mewn gorsaf bleidleisio. Os ydych yn dymuno canslo eich pleidlais bost, ffoniwch y rhif llinell gymorth isod cyn 5 p.m. ar [dyddiad cau - 11 diwrnod].</p> <p>Ardal y Bleidlais:</p> <p>Ar gyfer y refferendwm ar [diwrnod/ dyddiad]</p> <p>Rhif ar y Gofrestr</p> <p>*Enw a Chyfeiriad *(Y Swyddog Cyfrif i'w hepgor pan anfonir cerdyn pleidleisio at berson â chofnod diemw yn y gofrestr. Rhaid danfon cerdyn pleidleisio at berson o'r fath mewn amlen seliedig.)</p> <p>Byddwn yn anfon eich papurau pleidlais bost atoch tua [diwrnod/ dyddiad].</p> <p>Cyfeiriwyd at: (Enw a Chyfeiriad)</p> <p>Os na fydd eich papurau pleidlais bost wedi cyrraedd erbyn [diwrnod/ dyddiad] ffoniwch [rhif llinell gymorth] a gofynnwch am help.</p> <p>Os digwydd ichi gollu eich papur pleidleisio neu ei ddifetha yn ddamweiniol, ffoniwch y rhif llinell gymorth uchod, cyn gynted ag y bo modd. Gellir rhoi papurau pleidleisio arall cyn 5 p.m. ar [diwrnod/ dyddiad y pleidleisio].</p> <p>Diben y cerdyn hwn yw rhoi gwybodaeth ichi am bleidleisio drwy'r post</p> <p>GWELER YR WYBODAETH AR GEFN Y CERDYN</p> <p><i>Cefn y Cerdyn</i></p>	<p>OFFICIAL POSTAL POLL CARD</p> <p>Council: This notice is to tell you that you have asked to vote by post for this referendum, and you will not be able to vote in a polling station. If you want to cancel your postal vote please call the helpline number shown below before 5 p.m on [-11day/date deadline].</p> <p>Voting Area: For the referendum on [day/date]</p> <p>Number on Register</p> <p>*Name and Address *(Counting Officer to omit where poll card sent to a person with an anonymous entry in the register. Poll card to such a person must be delivered in a sealed envelope.)</p> <p>We will send your postal voting papers around [day/date].</p> <p>Addressed to: (Name and Address)</p> <p>If your postal voting papers have not arrived by [day/date] call [helpline number] and ask for help.</p> <p>If you lose or accidentally spoil your postal ballot paper, please call the helpline number shown above as soon as possible. Replacement ballot papers can be issued before 5 p.m. on [day/date of poll].</p> <p>This card is to provide you with information about voting by post</p> <p>SEE INFORMATION ON BACK OF THIS CARD</p> <p><i>Back of card</i></p>
<p>REFERENDWM [mewnosoder enw'r awdurdod lleol]</p> <p>Os gwelwch yn dda, pan gewch eich pecyn pleidlais bost, darllenwch y cyfarwyddiadau yn ofalus cyn llenwi eich papur pleidlais bost.</p>	<p>[insert name of local authority] REFERENDUM</p> <p>When you receive your postal voting pack, please read the instructions with it carefully before completing your postal ballot paper.</p>

Statws This is the original version (as it was originally made).

<p>Peidiwch â gadael i neb weld eich pleidlais. Os oes angen help amoch i bleidleisio, rhaid i'r person sy'n eich helpu beidio â dweud wrth neb sut y pleidleisioch. Mae cymorth annibynnol i'w gael gan y Swyddog Cyfrif; ffoniwch y rhif llinell gymorth a ddangosir isod.</p> <p>Rhaid ichi lofnodi'r datganiad pleidlais bost (heblaw eich bod wedi cael hepgoriad drwy drefniant ymlaen llaw gyda'r Swyddog Cyfrif) a darparu eich dyddiad geni. Mesur diogelwch yw hwn. Ni fydd yn effeithio ar eich pleidlais nac yn golygu y bydd modd ei hadnabod. Heb eich llofnod chi (heblaw i chi gael hepgoriad) a'ch dyddiad geni, ni fydd y datganiad yn ddilys ac ni fydd eich pleidlais yn cael ei chyfrif. Gall y Swyddog Cyfrif wirio eich llofnod gyferbyn â chofnodion eraill a gedwir ganddo.</p> <p>Os digwydd ichi gollu eich papur pleidleisio neu ei ddifetha yn ddamweiniol, ffoniwch y rhif llinell gymorth cyn gynted ag y bo modd. Dim ond cyn 5p.m. ar [diwrnod/ dyddiad y pleidleisio] y gallwn roi papur pleidlais bost arall i chi.</p> <p>Llenwch a dychwelwch eich pleidlais bost cyn gynted ag y bo modd. Rhaid i'r Swyddog Cyfrif gael eich pleidlais bost erbyn 10 p.m. ar [diwrnod/ dyddiad y pleidleisio]. Cewch ddanfôn eich papurau pleidleisio ar ôl eu llenwi i unrhyw orsaf bleidleisio yn ardal y bleidlais.</p> <p>Os oes amoch eisiau pleidleisio yn bersonol yn y refferendwm hwn, rhaid ichi ganslo eich pleidlais bost cyn 5 p.m. ar [dyddiad cau -11 diwrnod].</p> <p>Os oes angen unrhyw gymorth amoch, ffoniwch ein llinell gymorth ar: [rhif y llinell gymorth]</p> <p>Mae pleidleisio ar bapur pleidleisio nad yw wedi ei gyfeirio atoch chi yn dramgwydd</p> <p><i>Cyhoeddwyd gan y Swyddog Cyfrif</i></p>	<p>Do not let anyone see your vote. If you need help voting, the person helping you must not tell anyone how you have voted. You can get independent help from the Counting Officer; please call the helpline number shown below.</p> <p>You must sign the postal voting statement (unless you have been granted a waiver by prior arrangement with the Counting Officer) and provide your date of birth. This is a security measure. It will not affect your vote or mean it can be identified. Without your signature (unless a waiver has been granted) and date of birth, the statement will not be valid and your vote will not be counted. The Counting Officer can cross check your signature against other records that they hold.</p> <p>If you lose or accidentally spoil your ballot paper, please call the helpline number shown below as soon as possible. We can only issue replacement postal ballot papers before 5 p.m. on [day/date of poll].</p> <p>Complete and return your postal vote as soon as possible. The Counting Officer must receive your postal vote by 10 p.m. on [day/date of poll]. You can deliver your completed voting papers to any polling station in the voting area.</p> <p>If you want to vote in person at this referendum, you must cancel your postal vote before 5 p.m. on [-11 day/date deadline].</p> <p>If you need any assistance, please call our helpline on: [helpline number]</p> <p>It is an offence to vote using a ballot paper that was not addressed to you</p> <p><i>Issued by the Counting Officer</i></p>
--	--

<p>CERDYN SWYDDOGOL PLEIDLEISIO DRWY DDIRPRWY</p> <p>(i'w anfon at ddirprwy penodedig sy'n pleidleisio yn bersonol)</p> <p><i>Blaen y cerdyn</i></p>	<p>OFFICIAL PROXY POLL CARD</p> <p>(to be sent to an appointed proxy voting in person)</p> <p><i>Front of card</i></p>
<p>CERDYN SWYDDOGOL PLEIDLEISIO DRWY DDIRPRWY</p> <p>Cyngor: *Diben y cerdyn pleidleisio hwn yw dweud wrthyhch bod</p> <p>Ardal y Bleidlais: y person a enwir ar gefn y cerdyn wedi eich penodi chi yn ddirprwy iddo ar gyfer y refferendwm hwn.</p> <p>Diwrnod Pleidleisio: *Enw'r dirprwy</p> <p>Oriau pleidleisio: 7 a.m. tan 10 p.m.</p> <p>Yr orsaf bleidleisio lle y cewch bleidleisio ar ran y person y'ch penododd chi yn ddirprwy fydd:</p> <p>*Cyfeiriad y dirprwy</p> <p>.....</p> <p><i>*(Y Swyddog Cyfrif i'w hepgor pan anfonir cerdyn pleidleisio at ddirprwy person â chofnod diennw yn y gofrestr. Rhaid anfon cerdyn pleidleisio at ddirprwy o'r fath mewn amlen seliedig)</i></p> <p>*Cerdyn er gwybodaeth yn unig yw hwn. Gallwch bleidleisio hebddo, ond bydd yn arbed amser os ewch â'r cerdyn gyda chi i'r orsaf bleidleisio a'i ddangos i'r clerc yno</p> <p><i>GWELER YR WYBODAETH YCHWANEGOL AR GEFN Y CERDYN HWN</i></p>	<p>OFFICIAL PROXY POLL CARD</p> <p>Council: *This poll card is to tell you that for this referendum the person named on the back of the card has appointed you as their proxy.</p> <p>Voting Area:</p> <p>Polling Day:</p> <p>Polling hours: 7 a.m. to 10 p.m. *Proxy's name</p> <p>The polling station at which you may vote on behalf of the person who has appointed you proxy will be: *Proxy's address</p> <p>.....</p> <p><i>*(Counting Officer to omit where poll card sent to the proxy of a person with an anonymous entry in the register. Poll card to such a proxy should be delivered in a sealed envelope).</i></p> <p>*This card is for information only. You can vote without it, but it will save you time if you take it to the polling station and show it to the clerk there</p> <p><i>SEE FURTHER INFORMATION ON BACK OF THIS CARD</i></p>
<p><i>Cefn y Cerdyn</i></p>	<p><i>Back of card</i></p>
<p>REFERENDWM [mewnoder enw'r awdurdod lleol]</p>	<p>[insert name of local authority] REFERENDUM</p>

Statws This is the original version (as it was originally made).

<p>*Diben y cerdyn pleidleisio hwn yw dweud wrthych eich bod, ar gyfer y refferendwm hwn, wedi eich penodi yn ddirprwy dros</p> <p>.....</p> <p>*(Enw'r person)</p> <p>.....</p> <p>*(Cyfeiriad y person)</p> <p>.....</p> <p>*(Rhif y person ar y gofrestr)</p> <p>*Pan ewch i'r orsaf bleidleisio, dywedwch wrth y clerc eich bod yn dymuno pleidleisio fel dirprwy ar ran y person a ddangosir uchod.</p> <p>Bydd y clerc yn cadarnhau y manylion ar y gofrestr.</p> <p>Pan roddir eich papur pleidleisio ichi, ewch i mewn i un o'r bythau pleidleisio. Rhowch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb y mae'r person yn pleidleisio drosto.</p> <p>Pleidleiswch UNWAITH yn unig. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif.</p> <p>Os gwnewch gamgymeriad a difetha eich papur pleidleisio, dangoswch y papur i'r swyddog llywyddu a gofynnwch am un arall yn ei le.</p> <p>Plygwch y papur pleidleisio yn ddau. Dangoswch y rhif a'r nod adnabod unigryw arall sydd ar gefn y papur pleidleisio i'r swyddog llywyddu, ond peidiwch â gadael i neb weld y bleidlais. Rhowch y papur yn y blwch pleidleisio ac ewch allan o'r orsaf bleidleisio.</p> <p>Os byddwch i ffwrdd ar ddyddiad y pleidleisio, gallwch wneud cais cyn 5 p.m. ar [<i>dyddiad cau -11 diwrnod</i>] i gael pleidleisio drwy'r post. Os rhoddir pleidlais bost ichi, <i>ni</i> fydd hawl gennych chi, na'r person y'ch penododd yn ddirprwy iddo, i bleidleisio yn bersonol yn y refferendwm hwn.</p> <p>Caiff y person y'ch penododd chi yn ddirprwy bleidleisio yn y refferendwm hwn. Os yw'n dymuno gwneud hynny, rhaid iddo bleidleisio yn bersonol cyn eich bod chi wedi pleidleisio ar ei ran.</p> <p>Mae'n anghyfreithlon gwneud unrhyw un o'r canlynol:</p>	<p>*This poll card is to tell you that for this referendum you are appointed as proxy for</p> <p>.....</p> <p>*(Person's name)</p> <p>.....</p> <p>*(Person's address)</p> <p>.....</p> <p>*(Person's number on register)</p> <p>*When you go to the polling station, tell the clerk that you wish to vote as proxy on behalf of the person shown above.</p> <p>The clerk will confirm the details on the register.</p> <p>When you are given the ballot paper, go to one of the polling booths. Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer the person is voting for.</p> <p>Vote ONCE only. Do not put any other mark on the ballot paper, or the vote may not be counted.</p> <p>If you spoil the ballot paper by mistake, show it to the presiding officer and ask for a replacement.</p> <p>Fold the ballot paper in two. Show the presiding officer the number and other unique identifying mark on the back of the ballot paper, but do not let anyone see the vote. Put the ballot paper in the ballot box and leave the polling station.</p> <p>If you will be away on the date of the poll, you can apply before 5 p.m. on [<i>-11 day/date deadline</i>] to vote by post. If you are given a postal vote, you or the person who appointed you as proxy will <i>not</i> be entitled to vote in person at this referendum.</p> <p>The person who appointed you as proxy may vote at this referendum. If they wish to do so they must vote in person before you vote on their behalf.</p> <p>It is illegal to do any of the following:</p>
---	--

- Pleidleisio fwy nag unwaith (heblaw i chi gael eich penodi yn ddirprwy dros berson arall) yn yr un refferendwm.
- Pleidleisio fel dirprwy yn yr un refferendwm dros fwy na dau berson onid ydych yn briod, partner sifil, rhiant, taid (tad-cu), nain (mam-gu), brawd, chwaer, mab, merch, wyr neu wyres iddynt.
- Pleidleisio fel dirprwy dros berson gan wybod bod y person hwnnw yn anghymwys yn gyfreithiol i bleidleisio.

Os oes angen unrhyw gymorth amoch, ffoniwch ein llinell gymorth ar: *[rhif y llinell gymorth]*

Cyhoeddwyd gan y Swyddog Cyfrif

*[Pan anfonir cerdyn pleidleisio at ddirprwy person sydd â chofnod diennw yn y gofrestr, rhwch y canlynol yn lle'r paragraffau a farciwyd â * uchod:-*

Rhaid ichi fynd â'r cerdyn hwn gyda chi i bleidleisio. Ni chewch bleidleisio fel dirprwy hebdo.

Mae hawl gennych i bleidleisio fel dirprwy dros y person y dangosir isod ei rif ar y gofrestr

.....

(Rhif y person ar y gofrestr)

I bleidleisio fel dirprwy, rhaid ichi fynd i'r orsaf bleidleisio a ddangosir ar flaen y cerdyn hwn. Gofynnwch am gael siarad â'r swyddog llywyddu a dangoswch y cerdyn hwn iddo .]

- Vote more than once (unless you are appointed as a proxy for another person) at the same referendum.
- Vote as a proxy at the same referendum for more than two persons unless you are their spouse, civil partner, parent, grandparent, brother, sister, child or grandchild.
- Vote as a proxy for a person if you know that the person is subject to a legal incapacity to vote.

If you need any assistance, please call our helpline number on: *[helpline number]*.

Issued by the Counting Officer

*[Where poll card is sent to the proxy of a person with an anonymous entry in the register substitute for the text marked * above:-*

You must have this card with you when you vote, you cannot vote as proxy without it.

You are entitled to vote as proxy for the person whose number on the register is shown below

.....

(Person's number on register)

To vote as proxy you must go to the polling station shown on the front of this card. Ask to speak to the presiding officer and show them this card.]

Statws This is the original version (as it was originally made).

CERDYN SWYDDOGOL PLEIDLAI BOST DRWY DDIRPRWY		OFFICIAL PROXY POSTAL POLL CARD	
(i'w anfon at ddirprwy penodedig sy'n pleidleisio drwy'r post)		(to be sent to an appointed proxy voting by post)	
<i>Blaen y cerdyn</i>		<i>Front of card</i>	
CERDYN SWYDDOGOL PLEIDLAI BOST DRWY DDIRPRWY		OFFICIAL PROXY POSTAL POLL CARD	
Cyngor:	Diben y cerdyn pleidleisio hwn yw dweud wrthych bod y person a enwir ar gefn y cerdyn wedi eich penodi chi yn ddirprwy iddo ar gyfer y refferendwm hwn, a'ch bod chi wedi penderfynu pleidleisio drwy'r post. Ni fydd modd ichi bleidleisio ar ran y person y'ch penododd yn ddirprwy mewn gorsaf bleidleisio.	Council:	This poll card is to tell you that for this referendum, the person named on the back of this card has appointed you as their proxy and you have decided to vote by post. You will not be able to vote on behalf of the person who appointed you as proxy in a polling station. If you want to cancel this postal vote and vote in person on polling day, please call the helpline number shown below before 5 p.m. on [- 11 day/date deadline].
Ardal y Bleidlais:	Os ydych yn dymuno canslo'r bleidlais bost hon a phleidleisio yn bersonol ar ddiwrnod y bleidlais, ffoniwch y rhif llinell gymorth isod cyn 5 p.m. ar [dyddiad cau - 11 diwrnod].	Voting Area:	
Ar gyfer y refferendwm ar [diwrnod/ dyddiad]	Byddwn yn anfon y papurau pleidlais bost drwy ddirprwy atoch tua [diwrnod/ dyddiad].	For the referendum on:[day/date]	We will send the proxy postal voting papers around [day/date].
Enw a Chyfeiriad (Dirprwy)	Os na fydd y papurau pleidlais bost wedi cyrraedd erbyn [diwrnod/ dyddiad] ffoniwch [rhif llinell gymorth] a gofynnwch am gymorth.	Name and Address (Proxy):	If the postal voting papers have not arrived by [day/date] call: [helpline number] and ask for help.
Os digwydd ichi gollu papur pleidleisio'r person y'ch penododd chi yn ddirprwy, neu ei ddifetha yn ddamweiniol, ffoniwch y rhif llinell gymorth uchod, cyn gynted ag y bo modd. Dim ond cyn 5 p.m. ar [diwrnod/ dyddiad y pleidleisio] y gallwn roi papur pleidlais bost arall i chi.		If you lose or accidentally spoil the ballot paper of the person who appointed you as proxy, please call the helpline number shown above as soon as possible. Replacement postal ballot papers can only be issued before 5 p.m. on [day/date of poll].	

Diben y cerdyn hwn yw rhoi gwybodaeth ichi ynglŷn â phleidleisio drwy'r post. <i>GWELER YR WYBODAETH YCHWANEGOL AR GEFN Y CERDYN HWN</i>	This card is to provide you with information about voting by post. <i>SEE FURTHER INFORMATION ON BACK OF THIS CARD</i>
<i>Cefn y Cerdyn</i>	<i>Back of card</i>
REFERENDWM [<i>mewnosoder enw'r awdurdod lleol</i>]	<i>[insert name of local authority]</i> REFERENDUM
*Diben y cerdyn pleidleisio hwn yw dweud wrthyh eich bod, ar gyfer y refferendwm hwn, wedi eich penodi yn ddirprwy dros y person a enwir isod a'ch bod wedi penderfynu pleidleisio drwy'r post	*This poll card is to tell you that for this referendum you are appointed as proxy for the person named below and you have decided to vote by post
*(<i>Enw'r person</i>)	*(<i>Person's name</i>)
*(<i>Cyfeiriad y person</i>)	*(<i>Person's address</i>)
Os gwelwch yn dda, pan gewch y pecyn pleidlais bost, darllenwch y cyfarwyddiadau yn ofalus cyn llenwi'r papur pleidlais bost.	When you receive the postal voting pack, please read the instructions with it carefully before completing the postal ballot paper.
Peidiwch â gadael i neb weld eich pleidlais. Os oes angen help amoch i bleidleisio, rhaid i'r person sy'n eich helpu beidio â dweud wrth neb sut y pleidleisioch.	Do not let anyone see your vote. If you need help voting, the person helping you must not tell anyone how you have voted.
Rhaid ichi lofnodi'r datganiad pleidlais bost (heblaw eich bod wedi cael hepgoriad drwy drefniant ymlaen llaw gyda'r Swyddog Cyfrif) a darparu eich dyddiad geni. Mesur diogelwch yw hwn. Ni fydd yn effeithio ar eich pleidlais nac yn golygu y bydd modd ei hadnabod. Heb eich llofnod chi (heblaw i chi gael hepgoriad) a'ch dyddiad geni, ni fydd y datganiad yn ddilys ac ni fydd eich pleidlais yn cael ei chyfrif. Gall y Swyddog Cyfrif wirio eich llofnod gyferbyn â chofnodion eraill a gedwir ganddo.	You must sign the postal voting statement (unless you have been granted a waiver by prior arrangement with the Counting Officer) and provide your date of birth. This is a security measure. It will not affect your vote or mean that it can be identified. Without your signature (unless a waiver has been granted) and date of birth the statement will not be valid and your vote will not be counted. The Counting Officer can cross check your signature against other records they hold.
Os digwydd ichi golli'r papur pleidleisio neu ei ddifetha yn ddamweiniol, ffoniwch y rhif llinell gymorth cyn gynted ag y bo modd. Dim ond cyn 5 p.m. ar [<i>diwrnod/ dyddiad y pleidleisio</i>] y gallwn roi papurau pleidleisio arall i chi.	If you lose or accidentally spoil the postal ballot papers please call the helpline number below as soon as possible. We can only issue replacement postal ballot papers before 5 p.m. on [<i>day/date of poll</i>].
Llenwch a dychwelwch y bleidlais bost cyn gynted ag y bo modd. Rhaid i'r Swyddog Cyfrif gael eich pleidlais bost erbyn 10 a.m. ar [<i>diwrnod/ dyddiad y pleidleisio</i>]. Cewch ddanfôn eich papurau pleidleisio ar ôl eu llenwi i unrhyw orsaf bleidleisio yn ardal y bleidlais.	Complete and return the postal vote as soon as possible. The Counting Officer must receive the postal vote by 10 a.m. on [<i>day/date of poll</i>]. You can deliver your completed voting papers to any polling station in your voting area.

Statws This is the original version (as it was originally made).

Os oes amoch eisiau pleidleisio yn bersonol fel dirprwy yn y refferendwm hwn, rhaid ichi ganslo eich pleidlais bost cyn 5 p.m. ar [dyddiad cau -11 diwrnod].

If you want to vote in person as a proxy at this referendum, you must cancel your postal vote before 5 p.m. on [-11 day/date deadline].

Mae'n anghyfreithlon gwneud unrhyw un o'r canlynol:

It is illegal to do any of the following:

- Pleidleisio fwy nag unwaith (heblaw i chi gael eich penodi yn ddirprwy dros berson arall) yn yr un refferendwm.
- Pleidleisio fel dirprwy yn yr un refferendwm dros fwy na dau berson, heblaw eich bod yn briod, partner sifil, rhiant, taid (tad-cu), nain (mam-gu), brawd, chwaer, mab, merch, wyr neu wyres iddynt.
- Pleidleisio fel dirprwy dros berson gan wybod bod y person hwnnw yn anghymwys yn gyfreithiol i bleidleisio.

- Vote more than once (unless you are appointed as a proxy for another person) at the same referendum.
- Vote as a proxy as the same referendum for more than two persons unless you are their spouse, civil partner, parent, grandparent, brother, sister, child or grandchild.
- Vote as a proxy for a person if you know that the person is subject to a legal incapacity to vote.

Os oes angen unrhyw gymorth amoch, ffoniwch ein llinell gymorth ar: [rhif y llinell gymorth]

If you need any assistance, please call our helpline number on: [helpline number].

Cyhoeddwyd gan y Swyddog Cyfrif

Issued by the Counting Officer

[Pan anfonir cerdyn pleidleisio at ddirprwy person sydd â chofnod dienw yn y gofrestr, rhowch y canlynol yn lle'r paragraffau a farciwyd â * uchod:-

[Where poll card is sent to the proxy of a person with an anonymous entry in the register substitute for the text marked * above:-

Diben y cerdyn pleidleisio hwn yw dweud wrthyh eich bod, ar gyfer y refferendwm hwn, wedi eich penodi yn ddirprwy dros y person y dangosir isod ei rif ar y gofrestr, a'ch bod wedi penderfynu pleidleisio drwy'r post.

This poll card is to tell you that for this referendum you are appointed as proxy for the person whose number on the register is shown below and you have decided to vote by post.

Mae hawl gennych i bleidleisio fel dirprwy dros pleidleisiwr y dangosir isod ei rif ar y gofrestr

You are entitled to vote as proxy for the voter whose number on the register is shown below

.....

.....

(Rhif y person ar y gofrestr)

(Person's number on register)

Ffurf y cyfarwyddiadau fel canllawiau i bleidleiswyr a dirpwyon wrth bleidleisio

Form of directions for the guidance of the voters and proxies in voting

CANLLAWIAU I BLEIDLEISWYR A DIRPRWYON

GUIDANCE FOR VOTERS AND PROXIES

1. Pan roddir eich papur pleidleisio ichi, ewch i un o'r blychau pleidleisio
 2. Rhowch groes (X) yn y blwch ar yr ochr dde gyferbyn â'r ateb o'ch dewis.
 3. Pleidleiswch UNWAITH yn unig. Peidiwch â rhoi unrhyw farc arall ar y papur neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif.
 4. Plygwch y papur pleidleisio yn ddau. Dangoswch y rhif a'r nod adnabod unigryw arall sydd ar gefn y papur i'r swyddog llywyddu, ond peidiwch â gadael i neb weld eich pleidlais.
 5. Rhowch y papur pleidleisio yn y blwch pleidleisio ac ewch allan o'r orsaf bleidleisio.
 6. Os gwnewch gamgymeriad a difetha eich papur pleidleisio, dangoswch ef i'r swyddog llywyddu a gofynnwch am un arall yn ei le.
1. When you are given your ballot paper go to one of the polling booths.
 2. Mark a cross (X) in the box on the right hand side of the answer of your choice.
 3. Vote ONCE only. Put no other mark on the ballot paper, or your vote may not be counted.
 4. Fold the ballot paper in two. Show the presiding officer the number and other unique identifying mark on the back of the ballot paper, but do not let anyone see your vote.
 5. Put the ballot paper in the ballot box and leave the polling station.
 6. If you spoil your ballot paper by mistake, show it to the presiding officer and ask for a replacement.

Statws This is the original version (as it was originally made).

Ffurf Tystysgrif Cyflogaeth Form of Certificate of Employment	
<p style="text-align: center;">REFERENDWM DEDDF LLYWODRAETH LEOL</p> <p>ARDAL Y BLEIDLAIS.....</p> <p>Rwy'n ardystio na ellir, yn rhesymol, ddisgwyl i (enw) sydd â'r rhif yn y gofrestr etholwyr ar gyfer ardal y bleidlais a enwir uchod fynd yn bersonol i'r orsaf bleidleisio a ddyrannwyd *[iddo] *[iddi] yn y refferendwm ar [dyddiad y pleidleisio] oherwydd amgylchiadau penodol ei *[gyflogi] *[chyflogi] ar y dyddiad hwnnw at bwrpas sy'n gysylltiedig â'r refferendwm —</p> <p>*(a) fel cwnstabl</p> <p>*(b) gennyf i</p> <p>Llofnod</p> <p>*Swyddog Cyfrif, Swyddog o'r Heddlu (Arolygydd neu uwch)</p> <p>Dyddiad</p> <p>*Dileer pa un bynnag sy'n amhriodol</p> <p>Noder: Mae hawl gan y person a enwir uchod i bleidleisio mewn unrhyw orsaf bleidleisio yn yr ardal bleidlais uchod drwy ddangos ac ildio'r dystysgrif hon i'r swyddog llywyddu.</p>	<p style="text-align: center;">LOCAL GOVERNMENT ACT REFERENDUM</p> <p>VOTING AREA</p> <p>I certify that (name) who is numbered in the register of electors for the voting area named above cannot reasonably be expected to go in person to the polling station allotted to him or her at the referendum [<i>date of poll</i>] by reason of the particular circumstances of his or her employment on that date for a purpose connected with the referendum—</p> <p>*(a) as a constable</p> <p>*(b) by me</p> <p>Signature.....</p> <p>*Counting Officer, Police Officer (Inspector or above)</p> <p>Date:</p> <p>*Delete whichever is inappropriate</p> <p>Note: The person named above is entitled to vote at any polling station of the above voting area on production and surrender of this certificate to the presiding officer.</p>

Ffurf y datganiad sydd i'w wneud gan gydymaith pleidleisiwr neu ddirprwy ag anableddau Form of declaration to be made by the companion of a voter or proxy with disabilities	
<p>Yr wyf i, (enw'r cydymaith)</p> <p>o (cyfeiriad y cydymaith)</p> <p>y gofynnwyd imi gynorthwyo..... (enw'r pleidleisiwr neu ddirprwy)</p> <p>[<i>yn achos dirprwy ag anableddau ychwaneger sy'n pleidleisio fel dirprwy dros.</i></p> <p>(enw'r pleidleisiwr)] sydd â'i rif ar y gofrestr yn.....i fwrw ei bleidlais yn y refferendwm a gynhelir yn awr yn ardal y bleidlais hon, drwy hyn yn datgan</p> <ul style="list-style-type: none"> • bod hawl gennyf i bleidleisio ar fy rhan fy hunan yn y refferendwm dywededig, • fy mod yn *..... i'r pleidleisiwr neu ddirprwy dywededig ac fy mod dros 18 mlwydd oed, ac • nad wyf eisoes wedi cynorthwyo unrhyw bleidleisiwr ag anableddau [heblaw am..... (enw'r pleidleisiwr neu ddirprwy arall)], o (cyfeiriad y pleidleisiwr neu ddirprwy arall)] i bleidleisio yn y refferendwm dywededig. <p><i>*noder perthynas y cydymaith â'r pleidleisiwr neu ddirprwy</i></p> <p>Llofnod..... (Cydymaith)</p> <p>Dyddiad.....</p> <p>Yr wyf i, sydd â'm llofnod isod, sef y swyddog llywyddu ar gyfer (gorsaf bleidleisio) ar gyfer yr ardal bleidlais..... yn ardystio drwy hyn bod y datganiad uchod, a ddarllenwyd yn uchel yn gyntaf i'r cydymaith a enwir uchod, wedi ei lofnodi gan y cydymaith yn fy mhresenoldeb i.</p> <p>Llofnod(Swyddog Llywyddu)</p> <p>Dyddiad</p> <p>Amser (a.m./p.m.)</p>	<p>I, (name of companion)</p> <p>of..... (address of companion)</p> <p>having been requested to assist..... (name of voter or proxy)</p> <p>[<i>in the case of a proxy with disabilities, adding voting by proxy for</i>..... (name of voter)] whose number on the register is.....to record their vote at the referendum now being held in this voting area, hereby declare that</p> <ul style="list-style-type: none"> • I am entitled to vote on my own behalf at the said referendum • I am the *..... of the said voter or proxy and have attained the age of 18 years and • I have not previously assisted any voter with disabilities [except..... (name of other voter or proxy)], of..... (address of other voter or proxy)] to vote at the said referendum. <p><i>*state the relationship of the companion to the voter or proxy</i></p> <p>Signed..... (Companion)</p> <p>Date.....</p> <p>I, the undersigned being the presiding officer for..... (polling station) for the..... voting area of..... hereby certify that the above declaration, having been first read to the above-named companion, was signed by the companion in my presence.</p> <p>Signed (Presiding Officer)</p> <p>Date</p> <p>Time (a.m./p.m.)</p>

Statws This is the original version (as it was originally made).

<p>NODER:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Os yw'r person sy'n gwneud y datganiad uchod yn fwriadol a chan wybod hynny, yn gwneud datganiad sy'n ffug mewn manylyn o bwys, bydd yn euog o dramgwydd.2. Pleidleisiwr neu ddirprwy ag anableddau yw person a wnaeth ddatganiad o dan Rheolau Refferenda'r Ddeddf Llywodraeth Leol bod y person hwnnw wedi ei analluogi i'r fath raddau gan ddallineb neu anabledd arall, neu gan anallu i ddarllen, fel nad yw'n gallu pleidleisio heb gymorth.	<p>NOTE:</p> <ol style="list-style-type: none">1. If the person making the above declaration knowingly and wilfully makes therein a statement false in a material particular, that person will be guilty of an offence.2. A voter or proxy with disabilities is a person who has made a declaration under the Local Government Act Referendum Rules that that person is so incapacitated by blindness or other disability, or by an inability to read, as to be unable to vote without assistance.
--	---